

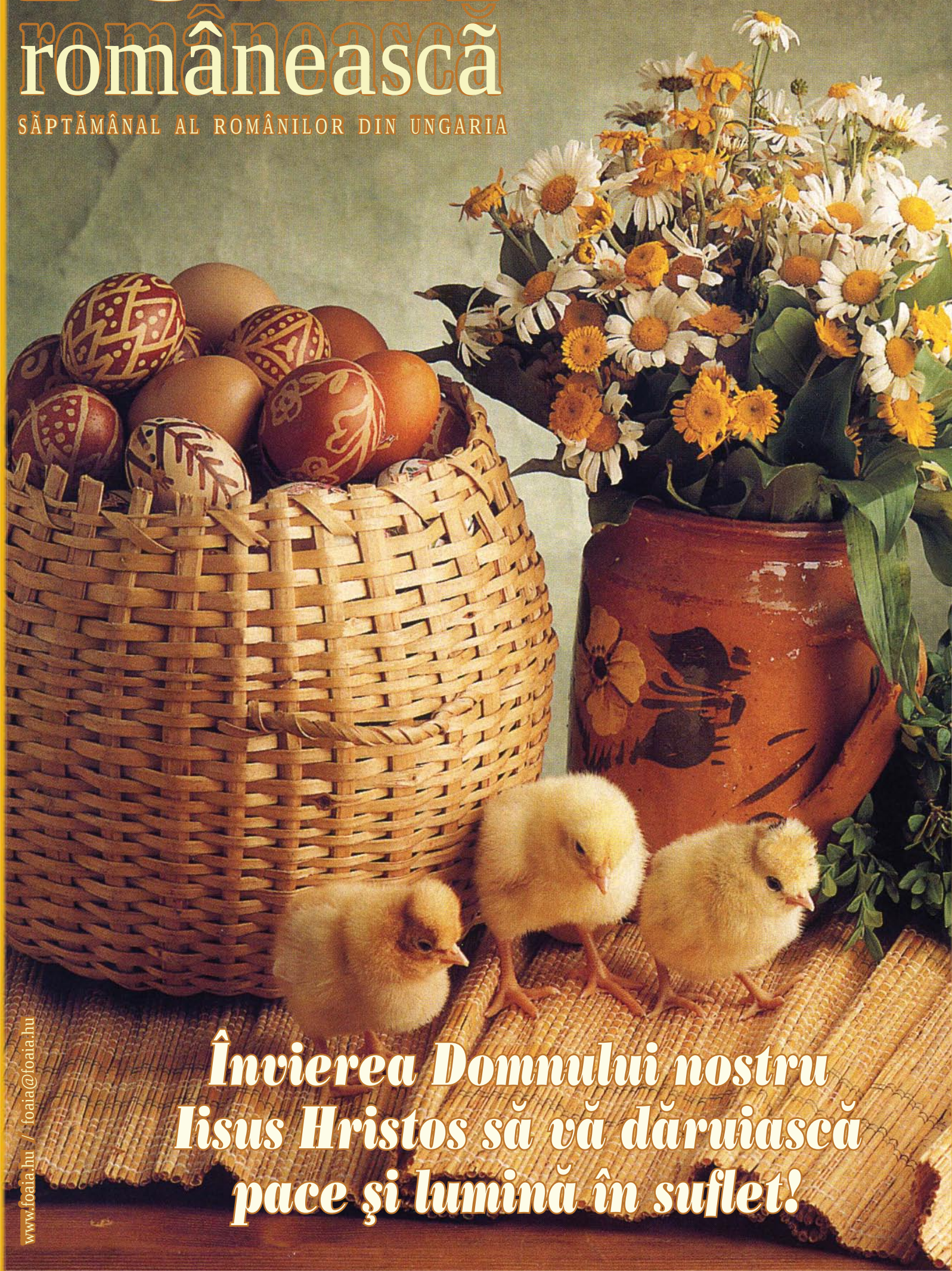
VINERI • 17 APRILIE 2009 • ANUL LIX NR. 16

FOAIA

FONDAT ÎN 1951

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

**Învierea Domnului nostru
Iisus Hristos să vă dăruiască
pace și lumină în suflet!**

CALENDAR ORTODOX

20 aprilie, luni – (†) A doua zi de Paști; †) Sf. Teotim, Ep. Tomisului; Cuv. Teodor Trihina; Sf. Ap. Zaheu.
21 aprilie, marți – (†) A treia zi de Paști; Sf. Sfințit Mc. Iulian; Sf. Mc. Alexandra, împărăteasa.
22 aprilie, miercuri – Sf. Teodor Sicheotul, Ep. Anastasiopolei; Sf. Ap. Natanail (Hartî).
23 aprilie, joi – †) Sf. M. Mc. Gheorghe, Purtătorul de biruință; Sf. Mc. Valerie.
24 aprilie, vineri – †) Izvorul Tămăduirii; †) Sf. Ier. Mărt.: Ilie Iorest și Sava, Mitr. Transilvaniei (Hartî).
25 aprilie, sâmbătă – Sf. Ap. și Ev. Marcu; †) Cuv. Vasile de la Poiana Mărului.
26 aprilie, duminică – Sf. Mc. Vasile, Ep. Amasiei; Sf. Glafira, Duminica a II-a după Paști (a Sf. Ap. Toma);

AGENDĂ

20 aprilie
1889 – în Austria, la Braunau, s-a născut Adolf Hitler, viitorul dictator fascist.

21 aprilie
753 – înainte de Hristos – data tradițională a fondării Romei.

21 aprilie
1910 – a murit scriitorul Mark Twain (Samuel Langhorne Clemens).

22 aprilie
1850 – s-a născut poeta Veronica Micle.
1986 – s-a stins din viață, la Chicago, Mircea Eliade, scriitor, istoric al religiilor, distinsă personalitate a culturii românești și mondiale.

23 aprilie
1564 – s-a născut William Shakespeare.
1937 – s-a născut Lucian Magdu, poet și regizor român din Ungaria.

24 aprilie
1911 – s-a născut, la Câmpina, poetul Eugen Jebeleanu.

25 aprilie
1874 – la Bologna, Italia, s-a născut Guglielmo Marconi, inventatorul radioului (Premiul Nobel, 1909).

26 aprilie
1922 – s-a născut poetul Ștefan Augustin Doinaș, membru al Academiei Române, președinte de onoare al Uniunii Scriitorilor (m. 2002)
1963 – a murit poetul, prozatorul și dramaturgul Vasile Voiculescu.

Citatul
săptămânii

„Dumnezeu nu-ți cere să reușești, El vrea doar să încerci din tot sufletul.”

Maica Tereza

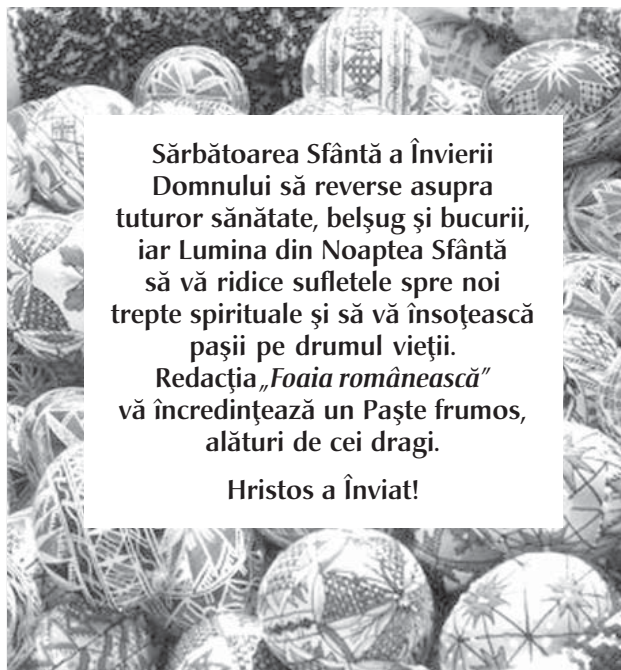
Orarul slujbelor de Înviere

Noaptea dintre 18 spre 19 aprilie

În cele mai multe biserici ortodoxe române din Ungaria, slujba de Înviere se va oficia la miezul nopții: în Catedrala Sf. Nicolae din Iula, la bisericile din Apateu, Bătaia, Budapesta, Micherechi, Săcal, Seghedin și Otlaca-Pustă. La biserica din Jaca, slujba

Învierii Domnului va începe puțin înainte de miezul nopții, la ora 23.30. Credincioșii din Chitighaz și Cenadul Unguresc vor putea participa la această slujbă cu începere de la ora 4.00, iar credincioșii din Orașul Mic Românesc din Iula de la ora 7.00. Pentru

ortodocșii români din Bichișciaba și Aletea slujba de Înviere se va oficia cu începere de la 8.00. Prea Sfinția Sa Episcopul Siluan va sluji de Înviere în Catedrala Ortodoxă din Budapesta, unde după slujba Învierii, va fi oficiată și Sfânta Liturghie de Paști. A. Butar

Sărbătoarea Sfântă a Învierii Domnului să reverse asupra tuturor sănătate, belșug și bucurii, iar Lumina din Noaptea Sfântă să vă ridice sufletele spre noi trepte spirituale și să vă însoțească pașii pe drumul vieții.
Redacția „Foaia românească” vă încredințează un Paște frumos, alături de cei dragi.

Hristos a Înviat!

Otlaca - Pustă

Ședința Asociației
„Mihai Purdi”

Asociația Culturală „Mihai Purdi” din Otlaca-Pustă își va ține ședința de lucru pe 26 aprilie, după-masă de la ora 15.00, la Casa de Cultură din localitate. La ședință se va discuta despre activitățile asociației din prima jumătate a anului. Președinta Asociației Eva Bocsor Karancsi va face darea de seamă, în care va prezenta și cele mai importante activități care

vor fi organizate în viitorul apropiat. Astfel, și în primăvara acestui an, pe 2 mai, asociația va organiza „Ziua mamei”, în cadrul căreia vor fi sărbătorite bunicile și mamele. Ziua Românilor din Otlaca-Pustă va fi organizată în perioada 13-15 iunie, la care sunt așteptați toți românii din Otlaca și din alte părți din țară.

A.C.

Alegeri europarlamentare

Consulatul General al României de la Iula a remis un comunicat în legătură cu alegerile europarlamentare din data de 7 iunie 2009, în care se arată: „Cetățenii români care se înscriu pe listele de vot dintr-un alt stat membru, nu vor mai avea dreptul să se înscrie pe listele electorale românești pentru a vota la alegerile europarlamentare din România”.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Paști
(Foto: din arhivă)

Jula

Festivalul
pălincii

O nouă ocazie de distracție pentru public și pentru specialiștii în fierberea și comercializarea pălincii va fi cea de-a X-a ediție a Festivalului Internațional al Pălincii de la Iula. Manifestarea se va desfășura în zilele de 17-18-19 aprilie, la cetatea din oraș, unde în ultima zi va avea loc și un concurs internațional de gătit la care sunt invitate să participe toate minoritățile din oraș. A.B.

Bichișciaba

Examen
de limba
română

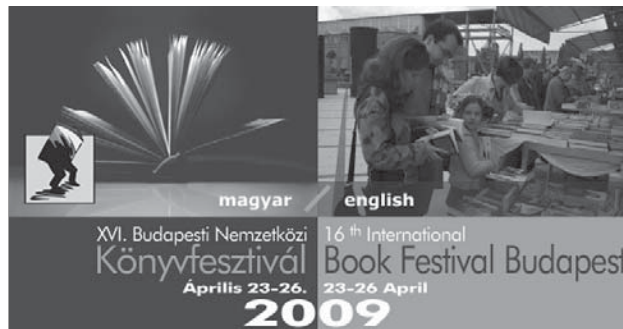
Pe 18 aprilie, dimineața de la ora 8, la Studioul de limbi străine „Lingva” din Bichișciaba se va desfășura un nou examen ECL la limba română (nivel de bază, mediu și superior). Pentru această sesiune s-au prezentat 20 de candidați. Examenul va avea loc la sediul studioului din Bichișciaba, str. Jókai nr. 23. A.C.

Telefonul redacției:
661463-152

România, invitată de onoare la Târgul de Carte din Budapesta

La inițiativa Institutului Cultural Român din Budapesta, a Asociației Editorilor din România și a unor intelectuali maghiari dintre care *Körösy József* și *Zentai Péter*, directorul târgului, România este invitată de onoare a ediției 2009, după Italia în 2007 și China în 2008, a Târgului Internațional de Carte budapestan, care va avea loc în perioada 23–26 aprilie 2009, la Millenáris Park. Organizarea standului românesc îi revine Ministerului Culturii din România, care a mobilizat peste 20 de scriitori. Participă, printre alții: *Theodor Paleologu*, ministrul culturii, *Varujan Vosganian*, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor, *Dennis Comănescu*, *Mircea Dinescu*, *Traian Ștef*, *Vasile Dan*, *Al. Mușina*, *Ioan Moldovan*, *Marius Vernescu*, *Bogdan Suceavă*, *Eginald Schlatner*, *Lucian Teodorovici*, *Filip Florian*.

La deschiderea festivă vor concerta violoncelista

Laura Buruiană și *Marius Vernescu Jazz Band*, iar cinematograful *Uránia* va găzdui duminică seara lansarea filmului „Întorcerea lui Gruber”, în regia lui *Radu Gabrea*.

ICR Budapesta ca partener al târgului budapestan aduce o serie de evenimente culturale: două expoziții, una de instalații sub titlul „TvMania” a artistului clujean *Bartha Ciupe Ernő* și cealaltă de fotografie cu tema „Ploaia”, dialogul cu public dintre scriitorii *Gabriela Adameșteanu* și *Esterházy Péter*, lansarea ediției speciale *Caleidoscop românesc* a revistei *Lettre*

și programul „Copiii desenează o carte”, propus de Fundația „Noi citim”. Participă din partea ICR *Mircea Mihaieș*, vicepreședinte, iar ca invitați *B. Elvin*, director al revistei *Lettre Internationale*, *Florina Ilis* cu traducerea în maghiară a romanului „Cruciada copiilor”, *Ruxandra Cesereanu* cu traducerea volumului „Postbărbații”, *Adela Greceanu* în programul european al romancierilor debutanți.

Programul integral al Târgului Internațional de Carte budapestan 2009 îl găsiți pe site-ul Foii românești.

„Treaba organizațiilor minorităților este să păstreze și să dezvolte identitatea națională”

După alegerile de anul trecut din România, și la Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni s-au produs unele schimbări. Noul secretar de stat *Eugen Tomac*, șeful DRRP și-a efectuat prima vizită oficială tocmai la românii din Ungaria, când l-a însoțit pe președintele *Traian Băsescu* în vizita sa de la Budapesta și Julia. Noul director adjunct responsabil pentru relația cu românii din Ungaria este *Mircea Gherboveț*, care nu este necunoscut pentru comunitatea noastră, deoarece acum 8–9 ani a lucrat deja în DRRP având și atunci în sarcină relația cu românii din Ungaria. În perioada 8–12 aprilie, noul director adjunct al DRRP a efectuat o vizită în Ungaria.

– Ați efectuat o vizită de 4 zile la comunitatea românească din Ungaria. Cum ați aprecia întâlnirile cu conducătorii, reprezentanții instituțiilor și organizațiilor de aici?

– În general am fost mulțumit de toate întâlnirile pe care le-am avut. Trebuie totuși să recunosc că am și știut cu cine să mă întâlnesc, deci a existat o selecție. Nici nu putea fi altfel, dat fiind faptul că am stat foarte puțin timp, fiind o vizită de re-documenta-

re. Deci, m-am întâlnit cu persoane care puteau să mă ajute să îmi îndeplinesc scopul vizitei într-o manieră intensivă, să spun așa. Faptul că nu am plecat de la zero m-a ajutat foarte mult. Faptul că cei cu care m-am întâlnit știau că nu plec de la zero m-a ajutat și mai mult. În consecință, întâlnirile au fost eficiente, exact ceea ce mă interesa.

– În acești 8–9 ani cât ați lipsit, cum vedeți, s-a schimbat ceva în comunitatea noastră din Ungaria?

– Aici îmi e foarte greu să răspund concis. Unele lucruri s-au schimbat, altele nu. Per global pot spune că schimbările au fost extrem de mici, dacă luăm în calcul intervalul luat în discuție. În plan practic, fizic, să spun, s-au schimbat prea puține. Instituțiile românești, în ciuda unor eforturi financiare însemnate, apreciez eu, ale statului român, funcționează tot în condiții precare. Mă refer aici la 90% din biserici și cred că la o aceeași proporție la cele educative. Este evident că sprijinul românesc este insuficient, iar alt sprijin nu există. Dar ar trebui să existe, nu teoretic, ci oficial, statuat prin convenții și înțelegeri bilaterale. Eu nu vorbesc aici de o lume ideală, ci de înțelegeri clare și ferme. E drept că situația nici nu a involuat dramatic, ceea ce, dacă ești un optimist poate fi un lucru bun.

(Continuare în pag. a 5-a)

EDITORIAL

La poalele Golgotei

Motto: „Iar ei, luând arginții, au făcut așa cum au fost învățați.” (Matei 28:15)

În momentul când scriu aceste rânduri, deja peste 700 de români din toată lumea au semnat petiția online pentru susținerea apariției săptămânalului „Foaia românească”. Conducătorii principalelor noastre instituții și persoane particulare, români simpli din satele noastre tradiționale au scris scrisori, emailuri, au făcut liste cu alte sute de semnături, unii chiar au venit personal la redacție să-și iscălească numele pe scrisoarea de protest. Cel mai mult dintre toate m-au impresionat totuși semnăturile online ale numeroșilor români din Chișinău, Republica Moldova. În timp ce în țara lor este revoluție, se fraudează alegeri, se falsifică adevăruri, ei se simt responsabili (și) pentru mănunchiul de români din Ungaria și luptă alături de ei contra desființării unei reviste. Nu avem cuvinte să le mulțumim. Știm doar că semnătura fiecărui român de dincolo de Prut înseamnă pentru noi, românii din Ungaria, o lecție. O lecție cum să-ți păstrezi limba și identitatea și în cele mai vitrege condiții. Cum să lupți pentru adevăr și pentru dreptate. Cum să nu lași să domnească răul și minciuna.

Suntem în Săptămâna Patimilor, săptămâna în care ne spovedim, ne mărturisim păcatele, ne căim și cerem iertare pentru tot răul ce l-am făcut în viața noastră. Aceasta este săptămâna pe care o începem cu tristețe, pentru că ne amintim de trădarea lui Iuda, de răstignirea lui Hristos pe cruce, dar o încheiem în liniște și lumină, deoarece credem în Înviere, în izbânda binelui asupra răului.

La începutul acestei săptămâni, când aștern pe hârtie aceste gânduri, asupra existenței săptămânalului „Foaia românească” stăpânește incertitudinea. Soarta ei se va decide în Joia Mare. Cei care vor lua decizia finală, membrii Curatorului Fundației Publice pentru Minorități, vor hotărî dacă revista noastră tradițională va mai dispune de fondurile necesare apariției (la care Ungaria se obligă prin lege) sau, după 30 de ani de apariție săptămânală, se va reduce la apariție lunară, așa cum era prin anii 1950–60, după care încetul cu încetul se va desființa total. La fel ca în vremurile când Iisus trăia pe pământ, și azi se găsesc destui oameni asemănători cu Iuda Iscarioteanul, care pentru 30 de arginți își vând aproapele, neamul, fratele. Din voința de a avea și mai mulți bani (și nicidecum pentru a face o gazetă săptămânală mai bună), Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria i-a trădat, și nu pentru prima dată, pe românii din Ungaria. Să mășavești la desființarea unei instituții a comunității din care pretinzi că faci parte, este o trădare de cel mai înalt nivel. Fundația Publică este pusă în rolul judecătorului, exact așa cum era Pilat. În acest moment nu putem ști dacă istoria se va repeta și membrii Curatorului măcar își vor spăla simbolic mâinile, votând apoi, totuși, după voința AȚRU. Un lucru este cert: trădarea Foii s-a făcut din interior, dar asistă la ea toate neamurile Ungariei, pentru că în Curatoriu sunt reprezentate toate cele 13 naționalități și partidele ungurești ale țării.

De parte de noi voința de a ne asemana cu Cel care și-a luat asupra Lui păcatele noastre, care a suferit toată umilința semenilor săi și care i-a răsplătit numai cu dragoste. Noi suntem plini de păcate. Noi nu i-am iubit pe cei care în numele nostru au furat și fură bani în continuare de la stat. Noi nu i-am susținut pe cei care au votat contra limbii strămoșilor noștri. Și nu i-am ajutat nici pe cei care au vrut să păcălească școala în care au învățat părinții, bunicii noștri și sperăm că vor învăța și nepoții noștri. Avem credința că toate acestea sunt lucruri sfinte, pe care trebuie să le apărăm cu orice preț. Și orice atentat împotriva sufletului unui neam este o palmă pe obrazul lui Hristos. Iar dacă nu am crede în Înviere, ce rost ar mai avea toate luptele noastre pă-mântești?

Eva Iova

Pe scurt...

COLABORARE ARAD-BICHIȘ

Aradul a fost joia trecută, gazda ședinței Comisiei Mixte Arad-Bichiș. Temele discuțiilor au fost problemele legate de infrastructură rutieră, calitatea apelor de suprafață și a pânzei freatice în județele Arad și Bichiș și aspecte legate de Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria – România 2007–2013. În ședință s-a hotărât ca până pe 15 mai, fiecare dintre cele două județe să își stabilească proiectele prioritare. Următoarea sesiune de depunere a proiectelor în cadrul programului de Cooperare Transfrontalieră se preconizează a fi în toamna acestui an.

MAGAZINE DE PREZENTARE A ȚUCII DE BICHIȘ

Sub denumirea „Drumul pălincii de Bichiș” – la Bichișciaba, Bichiș și Julia se înființează locuri de degustare și prezentare, în cadrul unei investiții de peste 200 de milioane de forinți. Prin cooperarea dintre cele trei orașe și prin contribuția distilierilor de țuică din zonă, proiectul comun a obținut un suport de aproape 107 milioane de forinți, a specificat președintele Comisiei de Dezvoltare Regională din sud-estul Ungariei, *Varga Zoltán*, informează Ericinfo.

TÂRG DE CARTE CU PESTE O SUTĂ DE EDITURI

Ediția din 2009 a târgului de carte Bookfest București se va desfășura între 17 și 21 iunie, în pavilioanele 13–17 de la Romexpo. Ediția de anul acesta a târgului va fi organizată de Asociația Editorilor din România pe o suprafață de 14.000 de m². Potrivit declarației lui *Grigore Arsene*, președintele Asociației, la eveniment vor fi prezenți mulți scriitori.

UNIVERSITATEA DIN SEGHE DIN PE LOCUL DOI

Universitatea de Științe din Seghedin și în anul acesta a obținut în Ungaria locul doi în rândul celor care s-au prezentat la vreo universitate sau institut superior. În clasamentul întocmit de către Centrul Național de Informare al Învățământului Superior, Universitatea de Științe din Seghedin – cu 17.619 de înscriși se află pe locul doi.

Delegații asociațiilor românești
în ședință anuală

Activitatea anului 2008 și cea planuită pentru 2009 au fost principalele subiecte dezbătute la ședința Adunării Generale a Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. Sâmbătă, 4 aprilie, la sediul din Julia al UCRU, s-au întrunit delegații asociațiilor românești afiliate Uniunii. Ședința a fost condusă de președintele *dr. Ioan Ciotea*, care a prezentat șirul manifestărilor organizate de UCRU în 2008, activitățile susținute de Uniune, s-a aniversat clădirea de 100 de ani a sediului Uniunii și s-a înmănat o diplomă de onoare pentru *Vasile Nemeș* din Budapesta, care a ajutat ca acest imobil să devină proprietatea Uniunii.

La începutul ședinței, membrii Adunării Generale și-au amintit de recent răposatul *Gheorghe Martin*, fostul secretar al Uniunii. După ce *Maria Gurzau Czegledi*, membru al Prezidiului a remarcat activitatea importantă a cunoscutului profesor și inspector școlar, personalitate marcantă a vieții publice și culturale românești din Ungaria, participanții au ținut un moment de reculegere în amintirea regretatului domn *Gheorghe Martin*.

**În centrul atenției:
cultura și tineretul**

În jur de 30 de programe culturale românești, activități organizate și susținute de UCRU, sprijinirea de publicații românești și acordarea unor distincții și premii de excelență culturală, toate acestea desfășurându-se în diverse localități populate și de români. Așa s-ar putea concluziona raportul președintelui *Ioan Ciotea*, prezentat printr-un slideshow atractiv. Uniunea mai susține activitatea Teatrului Român de amatori de la Liceul „N. Bălcescu” din Julia, care anul acesta la festivalul Arcus de la Budapesta a primit două premii. Diplomele de merit au fost înmănate directoarei liceului, *dr. Maria Gurzau Czegledi*, în cadrul adunării generale de către *Ștefan Frățean*. Uniunea asigură și onorariul dirijorului Corului „Pro Musica” din Julia, care actualmente se pregătește pentru festivalul de muzică laică și care va avea loc în luna iunie, la Julia. Uniunea dispune și de o pagină web, despre românii din Ungaria, site-ul putând fi accesat la: www.romanul.hu.

Datorită propunerii Prezidiului, regizorul de filme *Cornel Mândruțu* a primit în decembrie 2008 înalta distincție de stat „Pentru minorități”, iar Institutul Cultural Maghiar a acordat distincția „Pro Cultura Minoritatum Hungariae” pe 2008 pentru profesoara pensionară, *Maria Sarca Zombai*, din Chitighaz.

Toate aceste activități, Uniunea le-a desfășurat în anul 2008 dintr-un buget de 7,4 milioane de forinți, acești bani fiind obținuți prin proiecte din patru surse: Comisia

parlamentară pentru minorități (Budapesta), Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni (București), Fundația Publică pentru Minorități (Budapesta), Fondul Național Civil (Budapesta).

Președintele UCRU înmănând diploma pentru Vasile Nemeș

Sprijin pentru viitorul muzeu ortodox

Președintele a informat membrii Adunării Generale că pe baza ofertei de 1% din impozit al susținătorilor Uniunii, în 2008 s-a adunat cea mai mare sumă de până acum, primindu-se din partea contribuabililor 263.876 de forinți. Despre folosirea subvenției, Adunarea a decis ca suma să fie folosită pentru sprijinirea participării tinerilor la cursuri de limbă română și programe culturale în România. Tot din această sumă, s-a decis ca 50.000 forinți să fie virati în contul Episcopiei Ortodoxe Române din Julia pentru realizarea viitorului muzeu ortodox.

Deoarece în manualele de la școlile românești din Ungaria deja s-a trecut la scrierea „Julia”, în loc de Gyula sau Giula, la propunerea președintelui *Ioan Ciotea* și a Prezidiului, Adunarea Generală a hotărât ca de acum înainte în toate documentele Uniunii să se scrie „Julia”.

La capitolul diverse, președintele a propus lărgirea numărului delegaților cu persoane cunoscute din comunitate, care reprezintă românii din diferitele părți ale țării, propunere la care mai mulți membri s-au angajat să-și contacteze cunoscuții lor români din diferite orașe ale Ungariei.

UCRU va lupta pentru Foaie

Cele mai aprinse discuții au fost atunci când s-a vorbit despre problema Foii românești. La concursul Fundației Publice pentru Minorități pentru finanțarea presei scrise, pe lângă Foaia românească a concurat și revista *Cronica*, care din dorința de a apărea săptămânal cere jumătate din suma rezervată presei românești pe acest an. Acest lucru însă periclitează apariția săptămânalului tradițional al românilor, care apare deja de 58 de ani. *Eva Iova*, redactorul șef al Foii a prezentat situația financia-

ra actuală, accentuând că din cele 13,8 milioane prevăzute pe acest an nu se va mai putea scoate săptămânalul. Adunarea Generală a votat că împuternicește Prezidiul pentru a lupta și a face lobby peste tot unde se poate pentru editarea fără întrerupere a revistei Foaia românească.

Centenarul sediului

În încheiere s-au aniversat 100 de ani de la construirea frumoasei clădiri ai sediului UCRU. Sediul Uniunii este proprietate a comunității românilor din Ungaria. Pentru primirea în proprietate a clădirii, între anii 1996–98, li s-a mulțumit membrilor Prezidiului Uniunii din acei ani, printre care și profesoarei *Florica Santău*, fosta președintă a Uniunii. *Vasile Nemeș* a fost cel care a ajutat la această muncă, când s-a luat decizia ca imobilul să fie proprietatea Uniunii. Pentru ajutorul acordat, drept mulțumire în numele comunității, președintele *Ciotea* i-a conferit domnului *Vasile Nemeș* o diplomă de onoare. Ședința s-a încheiat cu proiectarea unui film scurt realizat de redacția Ecranului nostru despre case din Julia, unde cei prezenți au putut afla istoricul clădirii care oferă adăpost pentru Uniunea Culturală, Institutul de Cercetări și redacția Foaia românească.

Anca Butar

Comentariul săptămânii

Nu pentru viață învățăm?

Cu cuvinte de laudă sau cu observații critice să începem comentariul de față? Ambele sunt îndreptățite și de-a pururi actuale, dat fiind că școala a fost și are să rămână una din cele mai importante instituții ale omenirii, iar susținerea ei necesită devotament, abnegație din partea dascălilor și sacrificii din partea părinților și a elevilor. Și mai important de subliniat este faptul că școala este constrânsă de necesitățile sociale la o permanentă mutație.

Cu cât școala joacă un rol tot mai important în viața omului, cu atât ea va constitui obiectul unor tot mai vehemente dispute. Și aceasta pentru că brațele de muncă necalificate în societatea modernă sunt pur și simplu inutile, calitatea instruirii, știința în general determină calitatea vieții. Așadar, școala bună, competitivă, deveniseră un lucru de mare preț. Școala bună înseamnă prosperitate, școala slabă mizerie. Nu întâmplător spuneau latinii că nu pentru școală, ci pentru viață învățăm. Unii se consolează cu zicala „cum suntem, așa ne este școala”. Ar trebui să ne gândim însă la reversul ei: cum ne este școala, așa vom fi. Ei bine, aici începe partea delicată a problemei, deoarece ar trebui să avem o imagine obiectivă despre situația în care se găsește predarea limbii române în școlile așa-zise românești și despre nivelul general al acestor școli, precum și despre faptul dacă ele mai sunt competitive. Bine ar fi să apară în fața opiniei publice cei care au informații precise cu privire la această chestiune importantă. Poate că cei implicați în procesul educațional cam știu care-i situația, numai că „muțenia” e aproa-

pe completă. Din când în când „Foaia românească” mai trage semnul de alarmă, la care răspunsul surdo-muților, de altfel adevărații responsabili ai problemei, este că „am rezolvat finanțarea școlilor”. Zarva din jurul școlii julane generată de „reprezentanța legală” nu afectează însă partea ideatică a învățământului. Ea și-a înșușit vorba cunoscută a lui Francisc Iosif: „Totul este frumos, totul este bine, cu toate cele văzute sunt mulțumit”. Numai că lovitura de grație a dat-o Micherechiul, chiar și Micherechiul(!) care, renunțând la o tradiție de două secole, a trecut nu demult de la română la maghiară cu începerea instruirii școlare. Bravo! Probabil, le-a fost frică și micherechenilor că nu se vor unguiriza într-un ritm satisfăcător, cât se poate de iute. „Și tu, fiul meu Brutus?”

Ceea ce se mai știe cu certitudine e că școala din Pusta Otlăcii a dispărut, iar cea din Aletea e pe cale de dispariție. Și o să dispară și altele în caz că nimeni nu se simte „competent” și „împuternicit” cu dreptul de a stăvili bolovanul care este rostogolit de împrejurări spre prăpastie. Căci nimeni nu-și poate permite naivitatea că statul maghiar, tot mai sărac și pornit spre „destrămare”, va fi capabil să finanțeze școli cu câțiva elevi, că despre calitatea acestui învățământ de data aceasta să nu vorbim. La fel ca ungurii din satele și comunele cu o populație redusă la număr, și comunele noastre ar trebui să se împace cu ideea centralizării și integrării, cu înființarea unor școli mai solide, cu un învățământ de calitate, cum zic unii, cu școli de „elită”. Un oarecare exemplu oferă în această privință Săcalul

și Bedeul, e de văzut însă ce pondere poate avea predarea limbii române într-un centru educațional ca acesta.

Fundamentală rămâne partea ideatică a învățământului. Important e ce fel de învățare promovăm. Introducerea predării culturii și civilizației românești e o reală performanță, dar cu aceasta dezvoltarea cantitativă s-a cam terminat. De mult ar fi trebuit să se treacă de la metodologia care favorizează memorarea, învățarea reproductivă la procedeele care facilitează formarea de competențe și, înainte de toate, la **o predare intensivă a limbii române**, procedeu fără de care școlile noastre nu pot fi performante și competitive. În această ordine de idei e invocată metoda educatoarei din Bătănia, care, neștiind ungurește, conversează cu copiii numai în limbile română și engleză. Asta da! În sfârșit, o idee și o atitudine moderne, europene. Este evident că nu de școli bilingve româno-maghiare au nevoie românii de aici practic maghiarizați, ci de școli multiculturale, în care se însușește bine româna, engleza, germana, franceza etc. Această idee ar putea constitui de fapt punctul de plecare al înfripării unei noi concepții de instruire și formare intelectuală.

Nu am soluții. Cronicarul seamănă cu un clopotar pus de strajă să tragă clopotele când se apropie uraganul. Specialiștii și în primul rând ei trebuie să aibă idei pentru salvarea și restructurarea inevitabilă a acestui învățământ care se confruntă cu tot mai mari dificultăți. Laude merită cadrele didactice care inițiază, care introduc metode noi, care încearcă să desțelenească ogorul. Gh. Petrușan

Pe scurt...

JULA

Olimpiada la română a elevilor de școala generală, OÁTV, va avea loc vineri, 24 aprilie, de la ora 10.00, la sediul ATRU din Julia. La concurs vor participa elevi care au trecut cu succes de proba scrisă, din luna februarie.

MICHERECHI

La concursul de povestire „Vasile Gurzău” au participat și elevi de școala generală din Avram Iancu și Mădăras, România. Direcțiunea școlii din Mădăras a oferit pentru cei 48 de participanți la concurs câte-un cadou cu dulciuri.

CENADUL UNGURESC

Înscrierea viitorilor elevi de clasa întâi se va face în perioada 21–24 aprilie, în fiecare zi între orele 8–12 și 13–16, la școala generală din localitate. Actualmente, în școala din Cenadul Unguresc învață 108 elevi.

JULA

Pe 2 mai, la Liceul „Nicoale Bălcescu” din Julia va avea loc serbarea de rămas bun a promoției 2005–2009. Luni, 4 mai, încep examenele de bacalaureat, cu proba în scris la limba maghiară, iar cu o săptămână mai târziu, pe 11 mai, va avea loc examenul în scris la limba română.

BĂTANIA

Biblioteca Orășenească „Prietenia Popoarelor” lansează un concurs de lucrări pentru adulți cu vârsta între 18–30 de ani cu ocazia aniversării a 20 de ani de la ridicarea Bătăniei la rangul de oraș. Tema: „Soluționarea situației defavorizată în arealul sudic al județului Bichiș”. Termenul de înaintare este 30 aprilie 2009. Câștigătorii vor primi premii în bani. Biblioteca lansează și un concurs de fotografii, prin care să se prezinte schimbările din ultimele două decenii ale orașului. Termenul concursului de fotografii este 10 mai. Alte informații găsiți pe site-ul www.battonya.hu.

BICHIȘCIABA

Casa de povești din Bichișciaba își așteaptă micii oaspeți pe 16 mai, la cea de-a 14-a ediție a concursului românesc de povești.

„Treaba organizațiilor minorităților...”

(Urmare din pag. a 3-a)

Eu nu sunt un optimist, însă. Un progres evident, însă, cred că s-a înregistrat în modul în care organizațiile nonguvernamentale românești – cele nesprijinite sau sprijinite fie sporadic, fie simbolic de statul maghiar – se raportează la ele, la rolul lor în societate și la România. Și aici se putea mai mult, dar, dacă iau în considerare perioada în care am activat inițial în acest domeniu, anii 1999–2000, progresele sunt vizibile și îmbucurătoare. Mai îndrăznețe, cu mai mult aplomb și parcă mai conștiente de faptul că își apără niște drepturi, ca plătitori de taxe și cetățeni europeni, nu cer milostenie nimănui. Și, atâta timp cât această mentalitate este păstrată și trans-misă mai departe, lucrurile nu pot să nu progreseze.

– Biserica și școala – sunt principalele instituții pe care le-ați vizitat. Și până acum, DRRP a pus un accent deosebit pe acestea și le-a sprijinit în măsura posibilităților. Ce planuri concrete s-au conturat pentru viitor?

– Da. Biserica și școala sunt instituțiile fundamen-

tale în păstrarea identității. Iar în Ungaria suntem încă în stadiul de păstrare, nicidecum de dezvoltare identitară. Îmi pare rău, dar asta e adevărul. Comunitatea română din Ungaria este singura dintre cele din jurul României în care limba română nu este limbă colocvială și familială. Mi-ar plăcea să cred că există măcar 5 familii, cu copii, care să comunice acasă doar în română. Până acum nu am întâlnit. Ori, la acest nivel – unic, repet – nu putem vorbi, deocamdată, decât de păstrarea identității. Iar asta nu se obține decât prin biserica și prin școală. De aici interesul nostru. Nu poți fi român cu jumătate de normă, numai la festivități și cene. Nu mai vreau să amintesc de instituții ale comunității românești în care se țin ședințe numai în maghiară. Despre ce identitate mai vorbim atunci? Care e rostul organizațiilor românești? Să îi ajute pe români să trăiască mai bine? Nu! Asta e treaba statului maghiar, a politicianilor, ale finanțistilor etc. Treaba organizațiilor minorităților e să păstreze și să dezvolte identitatea națională. Limbă, educație, cultură! Atât! Nu pot? Să plece acasă, sunt destule de făcut și în alte domenii. E. Iova

A fost dat... și a înviat

*„... care a fost dat din pricina fărădelegilor noastre, și a înviat din pricină că am fost socotiți neprihăniți.”
(Romani 4:25)*

Orice cauză are și un efect. Păcatul este cauza înstrăinării omului față de Dumnezeu. Trebuia să fie ceva care să ne aducă înapoi la Dumnezeu. În acest verset ni se spune că din pricina multelor fărădelegi ale omenirii, Isus a fost dat, iar versetul 24 ne spune că Tatăl L-a înviat din morți. Noi știm la ce a fost dat. A fost dat la moarte. El, Cel neprihănit a murit pentru noi cei păcătoși. Nimic nu ar fi putut satisface mai bine sfințenia și dreptatea lui Dumnezeu decât o jertfă fără cusur. „Iată Mielul care ridică păcatul lumii!” Așa l-a introdus în lume Ioan Botezătorul pe Fiul lui Dumnezeu. Mielul a venit și a fost dat la moarte de cei ce au trăit în vremea aceea, dar nu mai înainte ca Domnul Isus

să accepte El Însuși să fie dat pe mâna celor fărădelege. Domnul Isus a spus ucenicilor că „mâncarea Lui este să facă voia Tatălui”, citând prin aceasta Psalmul 40:7:

Atunci am zis: „Iată-mă că vin! – În sulul cărții este scris despre mine – vreau să fac voia Ta, Dumnezeule! Și Legea Ta este în fundul inimii mele”. Planul a fost făcut din veșniciei pentru mântuirea omenirii, dar a așteptat momentul potrivit când să fie dus la îndeplinire. Domnul Isus a murit din pricina că am păcătuit dar a și înviat.

Și ultima parte a versetului ne spune că a înviat din pricina că jertfa a fost primită, din pricina că am fost socotiți neprihăniți. Dumnezeu Tatăl a primit

jertfa în momentul când a fost adusă, în Vinerea aceea mare. În momentul când jertfa se mistuia pe cruce, Dumnezeu a făcut deja tranzacția fărădelegilor de pe păcătos pe Hristos, Unsul lui Dumnezeu. Din momentul acela, păcătosul este văzut neprihănit, prin Cel ce a făcut substituția la moarte. Plata păcatului este moartea, iar păcatul fiind ispășit, moartea își pierde puterea, boldul cu care înțepa. Moartea și păcatul deopotrivă au fost învinse prin învierea Sa. Celui dintâi înviat dintre cei morți, „pârğa” celor adormiți „să-l cântăm un Aleluia și un mulțumesc frumos. Da! Căci lauda și mulțumirea îl slăvește pe Hristos!” Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu pentru Isus, darul Lui nespus de mare! Să ne facem timp să medităm la ceea ce L-a costat pe Dumnezeu mântuirea noastră.

Hristos a înviat!

*„În nimeni altul nu este mântuire, căci nu este supt cer nici un alt Nume dat oamenilor, în care trebuie să fim mântuiți!”
(Faptele Apostolilor 4:12)*

Dragii mei, în acest tumultuos veac, când valorile biblice și spirituale pentru cei mai mulți au devenit simple himere ale trecutului, apelându-se la ele doar în vremurile de restriște, vă rog să-mi permiteți să vă întreb în modul cel mai sincer: Ce faceți cu Isus, cel înviat? Unde este sărbătoritul dvs.? Oare L-ați ascuns pe Isus, după iepurașul care umbrește în mod fals imaginea Mântuitorului Isus, „bucurându-vă” de El doar având un rol decorativ, sau este Domnul și Mântuitorul dvs. personal?

Oare pricepem cu adevărat și medităm la incomensurabilitatea dragostei lui Dumnezeu, trimițându-l pe Domnul Isus în această lume păcătoasă, acceptând să devină Omul-Dumnezeu, luând chip de om, identificându-se cu omenirea păcătoasă, rezolvând problema păcatului, prin jertfa Lui mântuitoare, făcând liber accesul fiecărui om la Dumnezeu prin Credință și Pocăință! Mulți îl imaginează și acum pe Domnul Isus ca fiind în mormântul rece, înviind în fiecare an! Nu dragii mei, Domnul Isus, acum este la dreapta lui Dumnezeu, în calitatea de Omul-Dumnezeu, mijlocind pentru cei care acceptă darul jertfei Lui de pe cruce: Mântuirea! (1 Timotei 2:5). Nu este corect spus, că Isus învie în inimile noastre, ci noi avem invitația să ne trezim din moartea păcatului, primind în urma credinței și pocăinței: iertarea păcatelor și darul vieții veșnice. (Ioan 3:3-21, 1 Ioan 1:7-9, 1 Ioan 5:10-13 ș.a.)

Omenirea face mult caz pe seama acestei sărbători, adăugând în mod ieftin tot felul de obiceiuri și tradiții, care nu au nimic în comun, cu privire la realitatea biblică, care arată cel mai bine acest eveniment spiritual și istoric al învierii Domnului Isus. Oare ce caută acest iepuraș pe firmamentul acestei sărbători, furând aproape toată atenția omenirii de la Hristosul înviat, deoarece în Vechiul Testament iepu-

rele este considerat ca animal necurat(?) sau ouăle vopsite, făcându-se atâta risipă de bani și energie fizică.

Dragii mei prieteni, vă rog fierbinte în numele Hristosului-Înviat, că în acest „haos-sărbătoresc”, când cei mai mulți se gândesc numai la mâncare, distracție și băutură, culminând în multe cazuri în crime, violuri și înjurături insuportabile, să deschideți cu respect și piosenie Biblia, aflând cu exactitate despre Adevărul acestei sărbători, invitându-l pe Mântuitorul Isus, ca Domn și Mântuitor al ființei dvs.

Având în vedere că anul curent trece așa de repede ca suveica țesătorului care țese iute, apropiindu-ne cu pași repezi de veșnicie, vă rog să meditați cu discernământ și seriozitate la aceste întrebări vitale și provocatoare: 1. Acum sunt sigur(ă) că păcatele mele sunt iertate? 2. Dacă astăzi ar fi ultima zi a vieții mele, sunt sigur(ă), că voi fi în cer cu Isus? Răspunsul este doar unul singur: Hristosul cel înviat! Dumnezeu să vă binecuvânteze!

„Hristos a murit pentru păcatele noastre după Scripturi: că a fost îngropat și a înviat a treia zi după Scripturi.”

1 Corinteni 15:1-58.

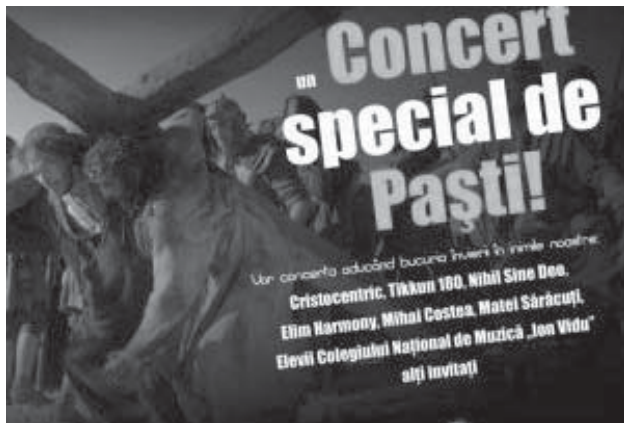
Ionel Butnariu (Creștin.ro)

Concert de Paști la Timișoara

Departamentul de tineret al Bisericii penticostale Speranța din Timișoara, organizează în ziua de 18 aprilie, începând cu ora 20.00 (ora României), un concert special de Paști. Vor concerta aducând bucuria Învierii în inimile noastre: Cristocentric, Tikhun 180, Nihil Sine Deo, Elim Harmony, Mihai Costea, Matei Sărăcuți, Elevii Colegiului Național de Muzică „Ion Vidu” și alți invitați.

Intrarea este liberă!

Iubitului cler, cinului monahal, dreptmăritorilor creștini și creștine din de Dumnezeu păzita Episcopie Ortodoxă Română din Ungaria, har, milă și pace de la Dumnezeu Tatăl, iar de la noi părintească îmbrățișare!

Iubiți frați și surori în Hristos Domnul,

Hristos a înviat!

„Dar ei îl rugau stăruitor, zicând: rămâi cu noi, căci este spre seară și s-a plecat ziua. Și a intrat să rămână cu ei” (Luca 24, 29). Sunt cuvintele sau mai degrabă rugăciunea stăruitoare rostită de către doi dintre ucenicii Mântuitorului Iisus Hristos, la scurtă vreme după Învierea Sa din morți. Ceea ce ne atrage atenția în această relatare evanghelică despre întâlnirea ce a avut loc pe drumul către Emaus este faptul că ucenicii nu îl recunosc la început pe Domnul Cel Înviat, înfățișarea Lui este schimbată, dar ei își doresc cu multă putere ca Omul Acesta necunoscut Care s-a apropiat de ei și l-a cercetat, Care le-a vorbit atât de frumos și care le-a aprins inimile atunci când le tâlcuia pe cale din Scripturi, Omul Acesta să rămână cu ei. Să se bucure în continuare de prezența Lui.

Și pentru că rugăciunea stăruitoare a omului nu rămâne neascultată, Domnul Hristos le-a îndeplinit cererea și a intrat să cineze cu ucenicii Săi. Doar pentru aceea a venit în lume, pentru om și pentru mântuirea lui. Pe care a și lucrat-o, din punctul Său de vedere, până la sfârșit, prin Jertfa de pe Crucea Golgotei.

De fapt legătura spirituală a Domnului Iisus Hristos cu ucenicii Săi, cei care mai târziu aveau să fie Sfinții Săi Apostoli, trimișii Săi în lume, a fost o legătură specială. El i-a ales, chemându-i pe fiecare pe nume, iar aceștia, în deplină libertate și-au lăsat toate ale lor, familiile chiar, și meseriile, pentru a-L urma. Pentru a deveni pescari de oameni, după cum le-a făgăduit El (Matei 4, 19; Marcu 1, 17). Dar mai întâi și întâi de toate, ucenicii au răspuns chemării Domnului Hristos pentru că Acesta le-a câștigat încrederea prin Cuvântul și Persoana Sa. Și-au dat seama ucenicii că este bine să fie aproape de Domnul Hristos, căci El „are cuvîn-

Pastorală la Învierea Domnului 2009

† SILUAN EPISCOP

tele vieții celei veșnice” (Ioan 6, 68). Pe care și ei o doreau.

Vreme de mai bine de trei ani de zile ucenicii au învățat multe lucruri și au văzut multe minuni săvârșite de Domnul Iisus Hristos. Au putut să vadă mulțimile nenumărate de oameni care, asemenea lor, au găsit ceva deosebit la Domnul Hristos și au venit să-L caute și să îl asculte. De multe ori au avut prilejul să fie mulțumiți pentru faptul că sunt ucenicii Lui. Dar, cu siguranță, că nu s-au așteptat la momentul final al unei activități încărcate de roade și plină de slavă, și anume la vremea pătimirilor. De aceea, nu mică le-a fost tulburarea și surprinderea atunci când au început toate aceste încercări.

Nimeni dintre oameni, oricât de puternic ar fi, oricâtă experiență de viață ar avea, nu ar fi fost în stare să treacă biruitor peste încercările la care a fost supus Domnul, în vremea Răstignirii Sale. Nici pentru Domnul Hristos, ca Om adevărat, având toate neputințele firii omenești, nu a fost prea ușor în aceste momente. Dovadă este chiar rugăciunea Sa din Grădina Ghetsimani: „Părintele Meu, de este cu putință, să treacă de la Mine paharul acesta! Însă nu precum Eu voiesc, ci precum Tu voiești” (Matei 26, 39). Dar cu puterea Sa cea dumnezeiască El le-a împlinit pe toate, în locul omului și pentru mântuirea lui, lucru pe care și Dumnezeu Tatăl Cel din ceruri îl voiește. Nici ucenicii Săi nu ar fi fost în stare de această lucrare. De aceea, bucuria revederii lor cu Domnul Iisus Hristos Cel Înviat a fost deplină, mai ales după ce nădejdea le-a fost pusă la grea încercare în momentul morții Domnului. Atunci când L-au revăzut au cunoscut ei cu adevărat ce înseamnă învierea morților.

Dreptmăritori creștini și creștine,

Din păcate experiența morții este un lucru obișnuit în lumea noastră, pe

care fiecare dintre noi o poate constata. Mai întâi la cei de lângă noi, din mediul în care trăim. Sau despre care auzim vorbindu-se. Apoi la cei dragi, la cei apropiați ai noștri, la vremea hărăzită lor de Dumnezeu de a părăsi această lume. De fapt această experiență este cea care ne marchează cel mai mult. Vine însă vremea când experiența morții o vom avea în mod personal. Este vorba despre momentul morții noastre. Deși dorința omului este aceea de a nu mai muri niciodată, nimeni nu poate scăpa de ceasul acesta tăinic, dar și cutremurător al morții. Motivul pentru care de multe ori existența omului după moarte este contestată e tocmai faptul că în mod normal cel care a murit nu se mai întoarce la viață, pentru a da mărturie despre ceea ce se întâmplă cu el după momentul morții sale. Însă Biserica aduce lumii o altă mărturie.

Viața omului se îndreaptă spre acest deznoământ încă din momentul venirii sale pe lume. Nu sunt puține cazurile în care un nou-născut părăsește deja lumea aceasta. Sau chiar ființa care îl aduce pe lume, mama, poate să își piardă viața la nașterea copilului. Ca să nu mai vorbim despre copiii zămisliti dar nenăscuți, care sunt trimiși fără voia lor înaintea lui Dumnezeu mai înainte de vreme.

De multe ori, însă, plecarea oamenilor din lumea aceasta se face mai repede decât era cazul, datorită violenței. O altă plagă a lumii în care trăim și care deși este mult mai civilizată decât lumea în care a trăit Mântuitorul nostru Iisus Hristos, nu a reușit nicidecum să scape de această nenorocire. Ba dimpotrivă, parcă astăzi se întâmplă mult mai multe rele și la un nivel mult mai extins decât atunci.

Toate mărturisesc despre gravitatea morții și despre suferința care o însoțește. În fața căreia omul trebuie să se plece, vrând-nevrând.

Dar din toate acestea a voit să ne scape pe noi Domnul. Prin tot ceea ce a făcut pentru noi. Mai întâi prin cuvântul Său Cel plin de putere, prin care a încercat să pună lucrurile în rânduală, dându-ne porunci de mântuire. Nu a plăcut Domnului să lase lucrurile la întâmplare, nici să îl lase pe om să facă doar ceea ce voiește sau îi face plăcere. Pentru că de multe ori din neluare aminte sau din egoism se pot naște multe rele. Dar nici nu a voit Dumnezeu să anuleze voința omului sau să înlăture toate relele din lume printr-o poruncă dumnezeiască. Pe toate cele câte se întâmplă în lumea aceasta le vede și le cunoaște Dumnezeu, dar intervine în chip deosebit doar acolo unde este cazul. Poartă de grijă lumii și îi ferește pe oameni de rele, dar nu înlătură în mod automat puterea omului de a face rău. De aceea multe se și întâmplă în lumea de azi. Aceasta nu înseamnă însă că Dumnezeu este de acord cu ele. Sau că nu are puterea de a pune lucrurile la punct. Are însă Dumnezeu o altă cale de a duce lucrurile la bun sfârșit, acolo unde dorește El și unde este cel mai bine pentru om. Pentru omul care a ajuns la desăvârșire, care nu mai este în stare să facă răul și care se bucură neîncetat de Dumnezeu și de toate darurile Sale. Iar calea aceasta este calea pe care și El a umblat, este calea crucii.

Iubiți credincioși și credincioase,

Învierea Domnului este Praznicul cel mare și luminat care ne învață și pe noi să umblăm pe această cale. Și anume pe cea a purtării crucii personale, după exemplul Domnului nostru Iisus Hristos. Hristos Domnul, Fiul Tatălui Celui din Cer și Dumnezeu adevărat fiind, a ales nu doar să se nască ca Om în această lume, ci să își ducă misiunea Sa până la sfârșit, cu multă răbdare, dându-și viața pentru noi oamenii, pentru ca și noi să ne împărtășim de

veșnicia Sa cea fericită, în Împărăția Cerurilor. Moartea Sa, dar mai ales greutățile, batjocoririle și suferințele care sunt legate de acest eveniment trist, dar mântuitor din viața Domnului, sunt cele care au pecetluit calea Sa în această lume, dar sunt în același timp lucrări dumnezeiești și mântuitoare, izvorătoare de putere pentru tot omul care își pune nădejdea în Domnul.

Cu toții avem slăbiciuni și neputințe, cu toții suntem cuprinși de teamă în multe momente ale vieții noastre, dar mai ales atunci când viața ne este pusă în pericol sau când ceasul morții pare de neînlăturat. Dar nu suntem nici primii și nici ultimii oameni care trec prin aceste stări sufletești. Chiar și ucenicii Domnului, cei care au fost atât de aproape de Domnul Hristos și care au putut să îl vadă și să simtă în chip nemijlocit puterea Sa dumnezeiască și ei au fost oameni asemenea nouă, chiar și ei au trecut prin aceleași experiențe de viață ca și noi. Și devin, la rândul lor, pilde pentru noi.

Și de câtă nădejde dătoare nu sunt Sfintele Scripturi ale Testamentului celui Nou prin lucrurile despre care ne vorbesc! Mai ales datorită faptului că nu ne prezintă niște eroi de basm, care fac față cu bine la orice provocări, ci pentru că vorbesc despre oameni ca și noi, care au reușit, cu ajutorul lui Dumnezeu, să se depășească pe sine și să biruiască greutățile vieții.

Ei sunt cei care au rămas alături de Domnul până la sfârșit, în încercările Sale (Luca 22, 28). Și nu le-a fost ușor, dar pentru credințioșii lor au fost prețuiți de Domnul și au fost răsplătiți. Ei sunt nu doar pildele, ci și ajutători noștri, pentru că asemenea Domnului și ei sunt vii înaintea lui Dumnezeu și au putere ca să ne ajute. Să încercăm, așadar, să le urmăm calea, ca să ne învrednicim și noi de darurile pe care Dumnezeu le-a făcut lor. Și asemenea celor doi ucenici, pe drumul către Emaus, să mărturisim și noi că Hristos a înviat și că bine ne este nouă să petrecem împreună cu El. Amin!

Al vostru al tuturor, de tot binele voitor,

† Siluan

Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria

Împărtășania copiilor ortodocși din Micherechi

Sfânta împărtășanie (sau Sf. Cuminecătură sau Sf. Euharistie) este Taina în care sub chipul pâinii și al vinului se împărtășește credincioșilor însuși Trupul și Sângele lui Hristos spre iertarea păcatelor. Sfânta împărtășanie pe care Mân-

Legii celei noi, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor...", dând apoi porunca expresă de a o continua: „Aceasta să faceți spre pomenirea Mea...” (Matei 26, 26–28).

Joi, 9 aprilie, Biserica Ortodoxă din Micherechi a

tutorul nostru Iisus Hristos a instituit-o ca Sfântă Taină la ultima Cină servită cu ucenicii Săi, joi seara, înaintea sfintelor Sale patimi, luând pâinea, mulțumind, a binecuvântat-o, a frânt-o și, dând-o celor 12, le-a zis: „Luați, mâncați, acesta este trupul Meu, care se frânge pentru voi, spre iertarea păcatelor”. Apoi, binecuvântând vinul, a zis: „Beți dintru acesta toți, acesta este sângele Meu, al

întâmpinat copiii de credință ortodoxă la o slujbă de împărtășanie. Însotii de educatoarele și de profesorele lor, copilașii de grădiniță și elevii școlii generale au fost împărtașiți de către preotul paroh Ioan Bun, la biserica ortodoxă din loc. În mod tradițional, un număr mare de elevi s-au prezentat în fața Altarului pentru a primi Sfintele Taine.

A.C.

LAROUSSE

PENTRU
TINERET

Viața stelelor

Aidoma ființelor vii, stelele se nasc, se transformă și în cele din urmă, mor. Dar această evoluție se petrece de-a lungul a milioane sau miliarde de ani. Observând un număr foarte mare de stele de diferite tipuri, astronomii au ajuns încet-încet să schițeze etapele acestei lungi aventuri, cu un sfârșit uneori tragic.

Stelele se nasc din contracția unor uriași nori de gaz (în principal de hidrogen) și de praf, nebuloasele. Prin contracție, ele se încălzesc. Când temperatura atinge 10 milioane de grade în centru, se amorsează reacții termonucleare: patru nuclee de atomi de hidrogen fuzionează, producând un nucleu de heliu și degajând energie. Cu cât este mai mare masa unei stele, cu atât mai repede „arde” hidrogenul: această fază poate dura câteva milioane de ani pentru stelele cele mai grele, până la 10 miliarde de ani pentru cele mai ușoare.

Când hidrogenul din centrul stelei se epuizează, nucleul acesteia se contractă și hidrogenul continuă să ardă în păturile mai puțin adânci, în timp ce învelișul se dilată; astfel, steaua se mărește și culoarea ei se preschimbă în roșu. Ea devine o gigantă roșie. Oarele va atinge acest stadiu peste aproximativ 5 miliarde de ani. Ea își va mări raza de 50 de ori, și pe pământ, temperatura va atinge 2000 C. După combustia heliului, în centrul stelei se vor produce reacții termonucleare noi, care vor produce elemente chimice din ce în ce mai grele. Stelele mai ușoare, a căror masă nu depășește de 1,4 ori cea a Soarelui, se vor transforma în pitice albe. Stelele mai masive vor suferi o explozie violentă: ele vor crește brusc în strălucire, putând deveni de 10 miliarde de ori mai luminoase decât Soarele. Ele vor părea atunci că dau naștere a unei noi stele pe cer, de unde le vine numele de supernova. Materia aruncată de explozie se împrăștie treptat, for-

mând o nouă nebuloasă. Din stea nu mai rămâne decât nucleul, care se prăbușește sub propria greutate, devenind un corp deosebit de dens: o stea de neutroni sau o gaură neagră.

Pulsari și găuri negre

Stelele de neutroni sunt atât foarte mici (având raza de numai 10 km), cât și mult mai dense (100 milioane de tone pe cm³). Materia care le compune este „degenerată”: ea nu mai este formată din atomi (distruși datorită presiunii colosale la care sunt supuși), reducându-se la un „pireu” de neutroni. Începând cu 1967, s-au descoperit asemenea stele neutrice aflate într-o rotație rapidă. Aceștia sunt pulsarii. Radiațiile lor nu ne parvin decât sub forma unor impulsuri foarte scurte, care se reproduc la intervale extrem de regulate (de la 1,5 milisecunde la 4 secunde). Această radiație baleiază spațiul în felul fasciculului luminos al unui far, ea este captată abia în

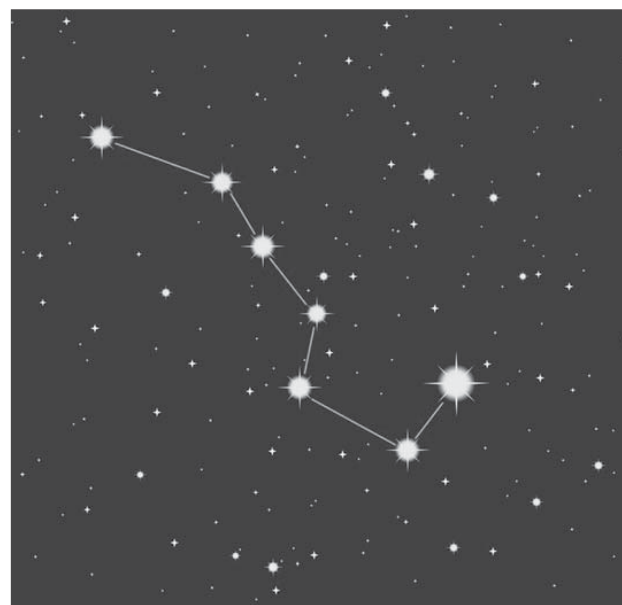
momentul când ajunge în direcția Pământului. Cât despre găurile negre, proprietățile lor sunt și mai uluitoare. Ele au o densitate extraordinară, mai mare chiar decât cea a pulsarilor. Din cauza aceasta, ele au o asemenea forță de atracție, încât nimic nu le poate scăpa: nici materia și nici radiațiile. Rețin până și propriile raze de lumină, de aici le vine și numele. Deși sunt invizibile, pot fi detectate datorită perturbațiilor pe care le provoacă asupra astrilor din vecinătatea lor.

Cenușa unei stele

În 1054, chinezii au observat în constelația Taurului o supernovă strălucitoare, care vreme de trei săptămâni, a rămas vizibilă chiar și ziua. Materia expulzată de această explozie s-a dispersat încetul cu încetul, dând naștere acestei nebuloase, cea a „Crabului”.

Ursa Mare și Bouarul

Cele șapte stele mai strălucitoare din Ursa Mare desenează silueta unei cratițe sau a unui car cu oiște. Coada Ursei (oiștea carului, mânerul cratiței) este îndreptată spre Arcturus, steaua principală din constelația Bouarul.

Tiberiu Ruja, pe urmele povestitorului nemuritor

Pe 10 aprilie, Școala din Micherechi a organizat Concursul de povestire „Vasile Gurzău”, care de pe

partenere cu școala generală gazdă. Înainte de prezentarea creațiilor, elevii clasei a 7/a, îndrumați de

acum a devenit internațional, deoarece au participat și elevi și profesori din România. Programul a început dimineața la ora 9, cu depunerea coroanei de flori la placa comemorativă așezată pe peretele bibliotecii din centrul satului. Elevii, împreună cu cadrele didactice s-au adunat în fața bibliotecii pentru a urmări un mic program întocmit în amintirea marelui povestitor micherechean. *Jenifer Iuhăș*, elevă în clasa a 7-a a evocat momente din viața povestitorului, iar colegii ei de clasă, *Rebeca Gherasim* și *David Perdi* au depus coroana de flori la placa așezată în amintirea lui Vasile Gurzău.

Programul a continuat cu concursul de povestire pe scena Căminului Cultural „Gheorghe Dulău” din sat, care a ajuns în acest an la ediția a 7-a. Fiind concurs internațional, la această întrecere s-au înscris și elevi din școala generală din Avram Iancu și Mădăras, România, școli

diriginta lor, *Maria Boca Cozma*, au prezentat un montaj literar-muzical, prilejuit de sărbătoarea Sfințelor Paști. Cei prezenți au avut parte de un program emoționant în care muzica și poezia s-au completat armonice. Sala a fost luată cu asalt de elevii mai mici, după care au urmat elevii din cursul superior. Pe scenă au urcat concurenții emoționați, îmbărbătați de învățători, profesori, părinți și bunici. Copiii s-au prezentat în fața juriului cu câte o poveste pe care au învățat-o zile în șir. La premierea câștigătorilor, directoarea școlii generale din Avram Iancu, *Teodora Marția*, a apreciat și a laudat calitatea prezentărilor și prezența agreabilă a concurenților pe tot parcursul competiției.

Din cele 46 de povești prezentate, 9 au fost premiate, iar 17 au obținut din partea juriului câte-o mențiune. În categoria la clasele 1-2 au câștigat: locul I: *Roland Bihari* (cl. 2), locul II: *Larissa Popovici* (cl.

1, România), locul III: *Panna Ruja* (cl. 2). La clasele 3-4, cel mai bun povestitor, situându-se pe locul I: *Tiberiu Ruja* (cl. 3/b), locul II: *Denis Mureșan* (cl. 3, România) locul III: *Angelica Boca* (cl. 3/a). În categoria la clasele 5-8 au fost premiați: locul I: *Adriana Nyári* (cl. 5/b), locul II: *Corina Coste*, (cl. 6, Avram Iancu), locul III: *Rebeca Gherasim* (cl. 7/a).

Concursul de povești de la Micherechi a fost onorat și de prezența directorului *Mircea Gherboveț*, de la Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, din București, a consulului general *Ioan*

Fodoreanu, de la Iula și a reprezentanților ambasadei României la Budapesta, *Aurelia Zmeu* și *Lucian Casone*. Consulul general de la Iula a venit și cu niște cadouri pentru cei mai talentați povestitori din Micherechi. Din cele trei categorii au fost premiați cu cărți: *Roland Bihari*, *Tiberiu Ruja* și *Adriana Nyári*. Premiile oferite de săptămânalul „Foaia Românească” au fost acordate povestitoarelor *Andreea Martin* (cl. 8), *Adriana Nyári* și cea mai tânără povestitoare a concursului *Ester Szűcs* (cl. 1), care la vârsta ei fragedă a dat dovadă de un adevărat talent de pove-

stire. *Tiberiu Ruja*, cel mai talentat povestitor din Micherechi a primit din partea direcțiunii școlii un premiu special, un mp3-player. Bineînțeles, juriul alcătuit din profesoara pensionară, *Anamaria Dulău Cozma*, *Teodora Marția*, directoarea Școlii generale din Avram Iancu și subsemnata, au înmănat o mică atenție tuturor participanților care și-au prezentat cunoștințele în domeniul povestitului: *Orsolya Petrușan*, *Carmen Solcan*, *Alexia Kiss*, *Andreea Chiroda*, *Maria Budan*, *Ionuț Mălina*, *Andrei Balint*, *Larissa Sabău*, *Carina Iuhăș* și *Diana Bogdan*. Ana Cioca

În așteptarea Sfințelor Paști la „Ziua Proiect”

Printr-un program proiect de integrare și dezvoltare pedagogică a capacității copiilor cu situații defavorabile, Școala generală și grădinița românească din Chitighaz a obținut un sprijin de aproximativ 4 milioane de forinți printr-un concurs publicat de către Ministerul Culturii și Educației din Ungaria. Activitățile acestui proiect includ cursuri de perfecționare a cadrelor didactice, activități culturale și pedagogice cu copiii, înnoirea mobilierului de la școală și grădiniță prin cumpărarea de bănci, table, paturi moderne la grădiniță, etc., întocmirea unei pagini web a instituției și cumpărare de carte. Astfel, pe 2 aprilie, la școala românească din Chitighaz a fost organizată „Ziua Proiect”, în care elevii, sub îndrumarea învățătoarelor de la clasele 1-4 și a profesoarelor *Iulia Moldovan* și *Maria Borbély* au participat la un concurs de cultură și civilizație, au roșit ouă de Paști, iar *pr. Cosmin Pop* din Iula i-a introdus în taina pictării icoanelor pe sticlă. Directoarea instituției *Erica Borbély* ne-a informat de faptul că la sfârșitul lunii aprilie va putea fi deja accesată pagina web a școlii și grădiniței la adresa www.romaniskolaesovoda.hu.

Ziua Proiect a început cu invitatul instituției, preotul

Cosmin Pop, care le-a ținut elevilor o prelegere despre Sfințele Paști, iar după aceasta copiii s-au pregătit pentru un concurs. Concursul a avut ca temă sărbătorile de primăvară, începând cu Postul Mare, apoi Buna Vestire, Floriile și obiceiurile de Sfințele Paști.

„În cadrul orelor de literatură română și cultură și civilizație românească am pregătit copiii pentru concurs. De două săptămâni ne pregătim pentru acesta și încercăm să le trezim în suflet chiar aceste obiceiuri pe care le păstrăm de la strămoși...”, ne-a mărturisit doamna profesoară *Moldovan*.

Concursul a ținut aproximativ o oră și au participat în jur de 20 de elevi de clasele 5-8. Elevii s-au descurcat foarte bine, au câștigat diferite cadouri, materialul pentru concurs fiind pe tema sărbătorilor.

După concurs elevii au

participat la vopsirea icoanelor pe sticlă. Părintele *Cosmin Pop* le-a destăinuit elevilor câteva din secretele și tehnicile pictării icoanelor pe sticlă. Pentru că pictatul icoanelor pe sticlă este un lucru care necesită multă punctualitate și finețe, iar timpul pus la dispoziția copiilor a fost doar de câteva ore, părintele le-a adus sticla pregătită, cu modelele desenate în tuș, iar ei au trebuit doar să le vopsească. Elevii au fost foarte încântați, deoarece a fost pentru prima dată când au avut ocazia să facă așa ceva. Profesoarele *Iulia Moldovan* și *Maria Borbély* au roșit cu copiii ouă, au turnat ouă din ghips și le-au vopsit. Ziua Proiect s-a încheiat cu expoziția de icoane a elevilor, care a fost întregită de niște icoane deosebite ale părintelui *Cosmin Pop* și o expoziție a lucrărilor confecționate de elevi în această zi.

A. Butar

Despre „Săptămâna limbii române” vom relata mai amănunțit în numărul următor.

Veșminte noi în Capela Ortodoxă Română din Budapesta

În așteptarea și pregătirea Sfințelor Sărbători de Paști, Capela Ortodoxă Română din Budapesta a fost înzestrată cu un iconostas, realizat de pictorul argeșean *George Rădulescu*. Absolvent al Școlii de Arte din Pitești, după cum ne-a mărturisit, pictează de 20 de ani, iar icoane a început să picteze cu 17 ani în urmă, împreună cu soția sa. Dorința de a picta icoane a venit treptat, ținând posturile, mergând la Sfânta Liturghie. A fost interesat mai ales de pictura bizantină. Pictorul român a mai spus că până în anul 1989 pictura bizantină era uitată în România, iar acum poate să spună că este foarte apreciată și în Apus. În ultimii 10 ani, preoți și credincioși catolici au redescoperit icoana de tip bizantin, drept mărturie la acest fapt sunt cele 700 de icoane reprezentând pe Maica Domnului și Mântuitorul Hristos, care i-au fost vândute în Italia (beneficiu obținut din vânzarea acestor icoane se folosește la întreținerea unor cămine de copii și bătrâni). Pictorul *George Rădulescu*

a mai făcut restaurări de iconostase, scene și prăznicare, dar iconostasul din Capela Ortodoxă Română din Budapesta este primul iconostas realizat în totalitate de el. Pictarea propriu zisă a icoanelor a demarat la începutul anului trecut și pentru aceasta pictorul român a

folosit o metodă veche de 2000 de ani, de la Sfântul Apostol Luca, care a pictat astfel chipul Maicii Domnului. La realizarea icoanelor a folosit și foiță de aur de 22 K, dar așa după cum ne de-a destăinuit autorul, este nevoie și de chemarea Domnului, de liniște sufletească și adăugăm noi, de

har. Astfel, credincioșii sosiți în număr mare la denia din Sfânta și Marea Marți, au avut prilejul să se bucuri de straiele noi în care s-a îmbrăcat lăcașul lor de cult. Este o mare bucurie, deopotrivă pentru credincioșii vechi și pentru cei noi sosiți în număr tot mai mare în ultima vreme, să

constate că această capelă, care funcționează de mai bine de 100 de ani, primește veșminte și înfățișare nouă. La sfârșitul anului precedent se terminau lucrările de renovare a unei părți a vechii clădiri, iar acum un iconostas și toate acestea datorită unui sprijin financiar primit din partea Ministerului Cultelor din România. În primăvara anului 2007, Asociația Femeilor Ortodoxe Române din Budapesta a donat beneficiu obținut din realizarea primului bal românesc de la Budapesta pentru pictarea iconostasului din capelă.

Se cuvine să aducem mulțumiri doamnei ambasador *Irina Comaroschi* și doamnei *Aurelia Zmeu*, referent pe problemele comunității românești din Ungaria, pentru faptul că au fost foarte aproape de nevoile și durerile comunității românești din Budapesta și le-au transmis mai departe, făcând astfel posibilă bucuria acestui eveniment din preajma Sfințelor Sărbători.

Gabriela Enea Elekes

Cântarea bisericească și românească trece frontierele

Duminică, 29 martie, la Toracu Mare în Serbia a avut loc un eveniment deosebit. La invitația părintelui *Petru Drăghicescu*, protopopul de Torac, am oficiat Sfânta Liturghie într-un sobor ales, cu șapte preoți și cinci diaconi și cu arhieriasca binecuvântare a trei ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române: *Prea Sfințitul Daniil*, Episcop-locuitor al Episcopiei Dacia Felix (adică părintele românilor din Serbia), *Prea Sfințitul Siluan*, conducătorul Episcopiei Românilor din Ungaria și *Prea Sfințitul Paisie Lugojanul*, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei. A fost o premieră, pentru că niciodată în istoria acestei mari parohii românești, la Altarul Sfintei Biserici nu au slujit trei ierarhi români.

Trebuie să spun că invitația a fost pentru a participa și la o altă premieră, adică la prima ediție a Reuniunii Corurilor Bisericești din Voivodina, reuni-

une desfășurată sub titlul generos „Toată suflarea să laude pe Domnul”. După primirea arhieriei a început Sfânta Liturghie și răspunsurile liturgice le-au dat tinerii din „Strana Strămoșească”. Cuvântul de învățătură a fost susținut concis și frumos de PS Siluan, iar cei prezenți acolo au sorbit cu folos din tezaurul Ortodoxiei. La finalul slujbei a vorbit PS Paisie, mulțumind în cuvinte alese pentru tot ceea ce se întâmpla acolo.

În după-amiaza aceleași zile, la biserică s-au reunit zece coruri din Voivodina, iar ca invitate din România au fost corurile din Ghiroda-Veche și grupul bărbătesc „Strana Strămoșească” de la Biserica „Sf. Apostoli Petru și Pavel – Govândari” din Reșița. Din Voivodina au participat Corul Consiliului Național Român, Corul Bisericilor Ortodoxe Române din Petrovasăla, Satu-Nou, Toracu Mare (cu cele două

coruri „Armonia”), Sân Mihai, Vârșet, Toracu Mic, Grebenaș și Coștei, fiecare cor prezentând câte trei cântări, alese în general dintre cântările Sfintei Liturghii. Corul din Ghiroda a adus o pată de culoare prin cântecul interpretat, iar grupul nostru a încheiat programul. A fost o reuniune ce a trezit interesul multor medii de informare, prezenți fiind acolo reprezentanții televiziunilor din Novi Sad, Timișoara, București – TVR 1 și Trinitas, precum și mai mulți ziariști.

La începutul manifestării de cultură a vorbit PS Daniil, care a subliniat dorința de a menține românismul și cântarea corală în episcopia ce o păstorește, subliniind: „Cu toții suntem fiii pământului, responsabili pentru pământul pe care trăim și care ne hrănește. Prin noi, prin ființa noastră spirituală, pământul atârână de cer și ora pământului devine ceas al cerului prin credința în

Dumnezeu, prin nădejdea în El, prin dragostea față de El și prin concepția noastră creștină, revelată, despre lume și viață. Astăzi binecuvântăm arhieriește această primă reuniune a corurilor românești-bisericești de aici din Banat. Dumnezeu să vă binecuvinteze și sufletele noastre să se deschidă pentru a auzi și noi cum cântă îngerii în ceruri, prin corurile noastre bisericești de aici, din Banat”.

La sfârșitul acestei reu-

niuni, Prea Sfințitul Siluan de la Iula s-a adresat mulțimii din biserică, mulțumind tuturor pentru această zi plină de credință și de simțire românească. Prea Sfinția Sa și-a exprimat speranța că astfel de reuniuni românești se vor desfășura în toate părțile locuite de români, indiferent peste ce frontiere va trebui să trecem.

Să ne ajute Dumnezeu!
Pr. Petru Berbentia,
Reșița-Govândari

„Culorile preferate cu care roșea mama ouăle erau roșu, galben și albastru”

Săptămâna Mare, ultima săptămână a Postului Paștelui, numită și Săptămâna Patimilor, are menirea de a pregăti credincioșii pentru Înviere. Pentru a simți bucuria pascală trebuie să ne pregătim în această săptămână atât sufletul, cât și trupul. În această săptămână se face curățenie generală în casă, în curte și în acareturi. În Joia Mare, oamenii merg la biserică să se spovedească și să se împărtășească. Și vopsitul ouălor roșii se face tot în Joia Mare, urmând ca în Sâmbăta Mare să se coacă pasca și cozonacul ce vor fi aduse la biserică în noaptea de Înviere pentru a fi sfințite. La începutul Săptămânii Mari, am trecut pe la *Livia Iuhaz Nagy*, născută *Selejan*, o credincioasă din Chitighaz, care ne-a povestit cum așteaptă ea Sfintele Paști.

Paștile copilăriei

– Îmi aduc aminte că și mama mea, pentru Paști, puneă șunca la fierț, ca acum, roșea ouăle, și făcea plăcintele, cozonac simplu, cu mac și cu nucă, astea erau atunci. Cele mai multe ouă le roșea pentru Paștile Morților. Cine avea morți, ducea la cimitir câte un coș de ouă și colac. La Înviere ne duceam cu toții. Pentru noi, copiii, era un lucru mare, nu lipseam de la biserică la nici un Paște. Ne adunam în curtea bisericii și abia așteptam să ciocnim ouă și să ne câștigăm ouă cu banul. Culorile preferate cu care roșea mama ouăle erau roșu, galben și albastru. De Paști, după ce veneam acasă de la biserică, noi, copiii, mergem pe la neamuri și în

vecini să primim ouă de Paști. Când intram în curte strigam: „Hristos a Înviat!”, iar gazda ne zicea „Adevărat a Înviat Isus Hristos!” și ne dădea ouă roșii. În ziua de Paști, cât era ziua de mare, noi, copiii, eram tot afară în stradă, ciocneam ouă, câteodată câștigam, altădată mai pierdeam din ele, pentru că cel al cărui ou s-a spart, trebuia să-l dea celui alt. Până seara aveam câte o plasă de ouă, dar le și mâncam, nu ca acum. Atunci abia așteptam Paștile să mâncăm ou roșu, că nu ne fierbea mama în fiecare zi...

Copiii de azi nu se mai bucură de ou

– La Paștile Morților, familiile care aveau morți, stăteau cu coșurile încărcate de ouă și colaci în

poarta cimitirului și așteptau preotul. Noi, copiii, abia așteptam să primim ouă și colac. Atunci erau oamenii mai săraci, nu ca acum. După ce preotul termina slujba pentru morți, copiii și săracii mergeau pe la morminte, unde femeile, de pomana morților lor, sărutau oul și colacul pe care-l dădeau să-l ducă acasă. Atunci nu vedeai ouă aruncate pe stradă. Acum toate acestea au rămas doar niște amintiri, acum copiilor le trebuie dulciuri scumpe, care nu au nici o legătură cu oul adevărat de Paști. Nu mai știu prețui aceste lucruri. Am ajuns să trăim într-o lume mai „lăcomasă”, mai făloasă și mai puțin credincioasă. Cu toate că eu mă țin de credința mea, merg la mormintele soțului meu și familiei mele, mă rog pentru ei și le dau de pomana. Dar acum nu mai stă în poarta cimitirului nimeni, nimeni nu mai așteaptă după ou, nimeni nu mai merge cu coșul de colaci. Mai suntem câțiva credincioși care așteptăm preotul să vină să se roage pentru morții noștri. Preotul vede cine îl așteaptă, face o slujbă, o rugăciune și cu asta gata. Dar eu așa îmi rezolv treaba mea, că îmi roșesc ouă, îmi cumpăr cozonac, și știu unde sunt copiii mulți și unde se bucură de acestea. Chiar dacă nu știu să zică un „primească Dumnezeu”, eu știu că sunt primite cu bucurie și le mănâncă cu tot dragul, și nu le aruncă. Un om credincios ar trebui să știe că în acea zi de ce mergem noi la cimitir, indiferent ce modă e acum. Să știe ce rugăciune se face acolo și pentru cine se face. Să stăm acolo și să ne înconjurăm preotul, pentru că se roagă pentru sufletul morților noștri. Să ne adevărim pe noi înșine ce prețuim, atât sufletește cât și ca oameni care își țin de legea lor strămoșească. Dar an de an suntem tot mai puțini. Oamenii de azi pe ei înșiși nu se mai prețuiesc uitând de aceste datini, de sărbătorea Învierii Domnului și, în general, de toate cele sfinte.

În așteptarea Învierii

– Și la biserică suntem tot mai puțini. Tare mult dăm pe fală și tare suntem săraci sufletește și în credință. Asta este. Tinerimea de azi nici nu știe ce înseamnă, de fapt, Paștile. Ce suferință a fost la Paști, pentru ca noi să fim scăpați. Este o sărbătoare minunată, o jertfă adusă pentru noi, ca să fim iertați și scăpați de suferința iadului. Nu este om să nu greșească. Numai Tatăl Ceresc este sfânt. Noi trebuie să fim credincioși și să adevărim cu credința noastră

că ne încredem, iar jertfa Domnului să nu fie degeaba, ci pentru meritul nostru, că îl iubim, ne rugăm și-l mulțumim pentru suferințele Lui, pe care Le-a răbdăat pe Golgota pentru al meu păcat și pentru al tuturor. Aștept Sfintele Paști cu rugăciune, cu sufletul deschis, aștept ziua să mă cuminec, să mă împac cu Dumnezeu. Dacă am greșit, să-mi primească a mea rugă, să se îndure de mine, să mă întărească în credință. Credința mea să fie cât firul muștarului, dar să fie adevărată și primită înaintea Tatălui Ceresc. A. Butar

Ana Hotea Gal (1933–2009)

Sora noastră, credincioasa Ana, încercată de o boală strașnică, în săptămâna lui Lazăr și-a dat sufletul nobil Creatorului său. Originară din Săcal, împreună cu soțul Moise, au fost membrii comitetului Catedralei Sfântul Nicolae din Iula, cu sânguință și iubire nemărginită și-au crescut cei doi fii, Alexandru și Tiberiu. Decedată a muncit în spitalul din Iula, cu ținută exemplară și-a jeli băiatul Alexandru, mângâind și crescând și nepoțelele orfane. A fost o fire optimistă, un suflet bun, dăruitor. O jlesc rudele, prietenii, pensionarii români iulani, dar în primul rând fiul, Tiberiu și nora, care vegheau zi și noapte lângă mult iubita lor mamă. În Duminica Floriilor a rămas un scaun gol în Catedrală. Nu îi mai vedem fața mereu senină, zâmbitoare. Noi, femeile ortodoxe române din Iula suntem convinse că sufletul dânsului este bine primit „întru Cei de Sus”. Fie-i țărâna ușoară, iar memoria binecuvântată.

Blândețe și multă răbdare, dragoste maternă și surâs încurajator, sunt virtuțile dăscăliței Iuliana Csala cu care a intrat în memoria afectivă a școlii românești. Cuvintele de aducere-aminte, din necrologul semnat de unul din elevii săi buni, *Ioan Budai*, sunt o mărturie că rostul său a fost unul împlinit. De altfel, întreaga activitate a dăscăliței până în ultimul moment al existenței sale s-a legat de destinul școlii julane.

Csala Józsefné (Székely Iuliana), fiica lui Székely András și Balogh Iuliana, s-a născut la 6 decembrie 1918, la Mezőberény, județul Bichiș. Din căsătoria cu Csala József, profesor la cămin și liceu, au doi copii, József (n. 1942) și Gyöngyike (n. 1945). Aceasta din urmă obține în 1963, la Festivalul Erkel locul I la soliști individuali. La bază, Iuliana Csala a fost educatoare, îndeplinind și sarcina de supraveghetoare de copii preșcolari. Între 1938–1939 funcționează ca ajutor de educatoare la Timișoara, apoi, între 1940–1941, apare la Salonta ca educatoare. Din 1941 până în 1944 îndeplinește sarcina de educatoare, în slujba Ministerului de Interne. După război, între 1948–1954 este educatoare în jud. Bichiș și consilier local. Din 1955 vine la Julia, inițial la consiliul local, iar

Școala românească din Julia – 60 de ani (17)

Iuliana Csala

(1918–1972)

din anul următor intră mai întâi ca pedagogă pentru clasele mici la Căminul I.C. Frimu, apoi ca învățătoare la școala generală. Paralel își definitivează studiile la Școala Superioară Pedagogică din Seghedin, urmând secția română-maghiară, ulterior completează și geografia și termină institutul cu diploma nr.32–1965. Activitatea învățătoarei Iuliana Csala, din intervalul 1956–1972 a acoperit atât predarea la clasă, cât și pregătirea elevilor mici la căminul de elevi. A pus mult suflet și efort, până în momentul morții sale, fără să se fi bucurat de momentul pensionării. O privire tristă învăluie ultimele fotografii de grup cu elevii săi. În 1965 scrie manualul *Abecedar* pentru clasa 1, cu *Maria Misaroș*, apoi în 1968 o carte de citire, pentru clasa a 2-a, urmată în 1970, pentru clasa a 3-a, ambele scrise împreună cu profesoara *Elena Popa*. Pe lângă activitatea de învățătoare a predat geografia și muzica la clasele 5–8 ale școlii generale.

În ciuda greutăților și a pierderii soțului, care au

afectat profund existența sa, Iuliana Csala a știut

să-și ducă tăcut povara nobilă a misiunii sale. Iar

elevii săi, cărora le-a descifrat tainele scris-cititului și socotitului, îi păstrează imaginea dascălului binevoitor și calm, simțindu-l aproape al lor dintotdeauna. Dăinuirea prin memoria acestora e un semn al faptelor sale nevorbitoare de dincolo de timp.

Pe câtă discreție și eleganță a ținutei sale profesionale, pe atâta bunătate și spirit de colegialitate a dovedit Iosif Balogh în trecerea sa ca profesor și director pe la liceul românesc din Julia. În amintirea elevilor săi a rămas ca omul săritor și solidar cu elevii, fiind printre cei care a participat până în ultimul moment la revederea generațiilor liceului. Discreția sa controlată în comunicare cu elevii și colegii l-au ținut oarecum departe de jocul de culise între mai marii orașului și grupurile de interese legate de soarta școlii.

Balogh József s-a născut în 1915, la Sângeru de Pădure, jud. Mureș, România. Activitatea lui la școala românească începe în toamna anului 1952 când este numit ca profesor de

Școala românească din Julia – 60 de ani (18)

Iosif Balogh

(1915–1994?)

liceu pentru disciplinele istorie–geografie și predă chiar la prima promoție de bacalaureați din anul 1953. Deține și funcția de pedagog la cămin. Din documentele școlii, Iosif Balogh este absolventul Academiei de Înalte studii comerciale și industriale din București și al secției de istorie din cadrul Școlii Superioare Budapesta și în completare facultatea de istorie de la ELTE. Sub directoratul lui Frideric Wild face parte din prima comisie de bacalaureat, cu președinte Pálffy Endre. Începând din anul 1956 apare ca director

adjunct al liceului, în principal el răspundea de co-

respondența liceului, funcție pe care o deține și sub directoratul lui Petru Silaghi. După plecarea acestuia la Budapesta, cu anul școlar 1957–1958 este numit director împuternicit, funcție pe care o deține până în anul 1959. Din acest an, devine dirigintele promoției 1959–1963, cu numărul 11 (Mihail Cozma, Vasile Roxin, Maria Mornăilă, Doina Unc). Continuă să predea la liceu până în anul 1967, după care încetează contactul lui cu școala. Vorbeam de corespondența pe care o purta în numele di-

recțiunii. El semnează adresele și scrisorile în prima încercare de a stabili contacte cu școli din România. În 1957 începe corespondența cu Școala medie nr. 2 din Cluj, răspunzând la scrisoarea adresată de directorul acesteia, Iosif Cămărășan, care a dus la o vizită a elevilor julani la Cluj în 1958. Tot directorul Balogh Iosif este cel care reînnoiește invitația de a chema elevii clujeni la Julia, vizită ce va avea loc abia în 1960. Ca profesor a participat și la consfăturile pedagogilor organizate la Julia, dar și la revederile primelor generații pe care le-a instruit, prilej de frumoase aduceri aminte pentru anii de liceu petrecuți împreună.

Cornel Munteanu,
Baia Mare

Urmează: 19. Renata Ablonczy

Cea mai mare bibliotecă digitală din lume

Cea mai mare bibliotecă digitală din lume, considerată „o catedrală a intelectualității”, reunind de la manuscrise antice chinezești, primele hărți ale Lumii Noi, ziare irakiene sau texte originale semnate de Rabelais, va fi lansată la Paris, în luna aprilie, informează The Guardian. Proiectul World Digital Library (WDL), care aduce

de interes cultural. Biblioteca Națională a Irakului va contribui cu o selecție de ziare și publicații periodice din secolele al XIX-lea și XX, scrise în arabă, engleză, kurdă sau turcă, iar Biblioteca Alexandrina va furniza volume din „Descrierea Egiptului”, operă a unor observatori francezi din timpul cuceririi napoleoniene din 1798.

WORLD
DIGITAL LIBRARY

la un loc unele dintre cele mai valoroase opere ale lumii, va fi lansat la Centrul Unesco din Paris luna aceasta. Platforma online va avea structura unei ferestre digitale prin intermediul căreia internauții vor putea accesa zeci de mii de texte rare din țări precum Arabia Saudită, Africa de Sud și Suedia. Biblioteca digitală este poziționată ca un instrument educațional singular în lume, materialele fiind accesate gratuit și traduse în șapte limbi. În parteneriat cu instituții din întreaga lume, curatorii de la UNESCO și de la Biblioteca Congresului au încercat să acopere o arie geografică cât mai extinsă – obiectiv limitat de lipsa digitalizării în multe țări din lume, în particular Africa.

„Este un proces în desfășurare, pe termen lung. În acest moment avem 32 de instituții partenere. Am vrea să avem o instituție parteneră în fiecare țară din lume, pentru că numai atunci vom ajunge o bibliotecă cu adevărat globală”, a spus John Van Oudenaren, directorul proiectului. Orientul Mijlociu este una dintre principalele zone

WDL își va concretiza potențialul prin accesul la produse culturale unice specifice fiecărei țări. Astfel, biblioteca națională din Franța a contribuit cu o colecție selecționată, incluzând un manuscris având o pictură a lui Jean Fouquet, primele filme ale fraților Lumière și o înregistrare a imnului național al Franței, La Marseillaise din 1898. Colecția britanică va cuprinde o selecție de desene de anatomie și texte științifice, incluzând și prima schiță care arată structura de dublă spirală a ADN-ului a lui Francis Crick. Proiectul a costat câteva zeci de milioane de dolari și a fost susținut din donații private ale unor companii precum Google sau Microsoft.

WDL este cel mai amplu proiect de digitalizare culturală.

Uniunea Europeană a lansat un proiect similar, intitulat „Europeana” în noiembrie anul trecut, transferând pe online milioane de cărți, opere de artă, hărți, filme și conținut audio și video din bibliotecile naționale și galeriile din Europa.

Suceava are cel mai mare ou încondeiat din lume

Oul uriaș cu care Primăria Suceava vrea să intre în Cartea Recordurilor, în privința obiceiurilor de Paști, a fost adus duminică trecută în oraș, tocmai de la Buzău, cu un transport agabaritic, informează Evenimentul Zilei.

Măsurile speciale luate pentru efectuarea transportului, precum și costurile acestuia, de 2.000 de euro, sunt justificate de dimensiunile impresionante ale oului pictat cu modele tradiționale bucovinene – 7 metri înălțime și 10 metri diametru.

A fost nevoie de o macara pentru ca cele două jumătăți care vor fi lipite pentru a forma oul gigant să fie coborâte din mași-

na care le transporta. Primarul Sucevei, Ion Lungu, își dorește ca oul să rămână permanent în acel loc, ca un simbol al tradițiilor din zonă.

Imensul ou din fibră de sticlă, decorat cu modele tradiționale bucovinene, va fi înregistrat la Oficiul de

Stat pentru Invenții și Mărci sub numele de „oul încondeiat în Bucovina”. Autoritățile locale au anunțat că îi așteaptă și pe reprezentanți ai Cărții Recordurilor – Guinness Book, care să ateste că, la Suceava, a fost făcut cel mai mare ou încondeiat din lume.

Gheorghe Zamfir compune Opera Dracula

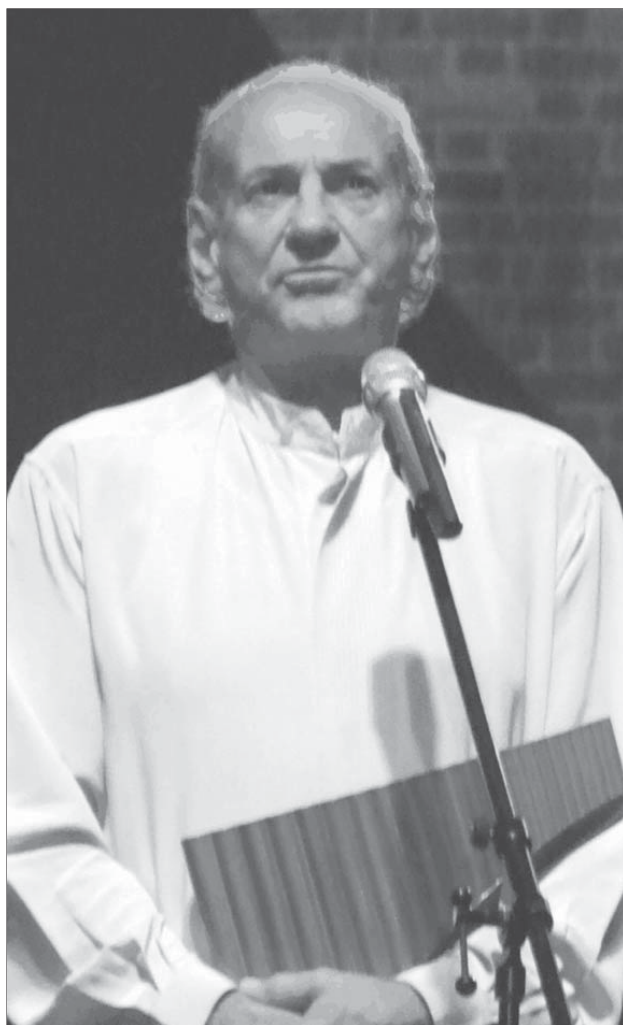
Gheorghe Zamfir, supranumit Regele Naiului, a împlinit zilele trecute vârsta de 68 de ani. Artistul va concerta de Paște, pe 19 aprilie, și pe 1 Mai, la Mamaia.

Pe 1 mai, când se va lansa Imnul Ministerului Turismului, el va interpreta partea de nai din melodia compusă de Marius Moga pentru ministerul condus de Elena Udrea. De aseme-

nea, artistul pregătește două compoziții proprii: Opera Dracula și Recviemul Românilor.

„Voi concerta pe 19 aprilie, chiar de Paște, la Mamaia, în cadrul unui show susținut de Goran Bregovic. Și pe 1 mai voi fi tot la Mamaia, unde voi interpreta începutul și finalul din Imnul Ministerului Turismului, compus de Marius Moga. Am înțeles că va concerta acolo și Angela Gheorghiu, în cadrul aceluiași eveniment de pe 1 Mai”, a declarat artistul pentru ziarul Evenimentul Zilei.

„Mai vreau să lansez o carte de basme pentru copii. Pe plan muzical, lucrez la Opera Dracula, dedicată violonistului Eugen Sârbu, pe versuri de George Astaloș, operă pentru nai și vioară, în două acte. Mai lucrez la Recviemul Românilor, cu elemente dramatice din istorie, cum ar fi cele cutremurătoare de la Aiud sau Jilava. Noi nu avem un recviem al românilor, așa cum au celeralele popoare. Și noi, românii, am suferit enorm de-a lungul istoriei. Am murit și am înviat, ca nație, de atâtea și atâtea ori! Nu trebuie să uităm asta”, a mai spus Gheorghe Zamfir.

Centrul Olimpic din Sighișoara se va numi Marian Cozma

Centrul Național Olimpic de Excelență de la Sighișoara a primit, pe 10

Ministrul Educației și Cercetării, *Ecaterina Andronescu*, Prefectul Județului

Marian Cozma
Handbal
1982-2009

aprilie, numele fostului handbalist Marian Cozma, ucis la Veszprém, în 8 februarie, se arată într-un comunicat remis agenției MEDIAFAX de către Federația Română de Handbal. La eveniment au participat

Mureș, *Emil Marius Pascan* și alți reprezentanți.

Cu acest prilej a avut loc și o partidă de handbal juniori între reprezentativele României și Ungariei, care a fost disputată în Sala Sporturilor „Radu Voina”.

Handbal

Naționala de tineret a României s-a calificat la Campionatul European din Ungaria

Naționala de tineret de handbal feminin a României a fost învinsă, duminică trecută, 12 aprilie, de selecționata Rusiei, scor 30-29 (16-10), în ultimul meci al turneului de calificare la CE din Ungaria, dar s-a calificat la turneul final datorită clasării pe locul 2 în grupă, relatează NewsIn.

Turneul s-a desfășurat la Brăila, iar în primele două partide România a dispus de Luxemburg, scor 38-12, și de Finlanda, scor 34-23. Selecționata tricoloră s-a calificat de pe locul 2 la turneul final, prima poziție revenindu-i Rusiei.

Campionatul European va avea loc în Ungaria, în perioada 9-23 august.

Emeric Ienei: Hagi poate face o națională puternică pentru turneul final din 2012

Fostul antrenor, *Emeric Ienei*, a declarat că cel mai potrivit antrenor pentru naționala României ar fi *Gică Hagi*, deoarece acesta are încredere în tineri și

ciuri. El trebuie să fie un bun pedagog dar și un bun tactician. Eu nu știu ce bani au disponibili cei de la Federație, așa că nu pot să spun ce antrenor vom pu-

șoara a făcut o treabă foarte bună. Hagi este un antrenor care are încredere în tineri. Ne trebuie o strategie, iar Gică Hagi e cel care poate duce la bun sfârșit o astfel de strategie. El poate face o națională puternică pentru turneul final din 2012”, a declarat Emeric Ienei la Telesport.

Victor Pițurcă a fost demis joia trecută de la echipa națională, în urma ședinței Comitetului Executiv al FRF, din cauza faptului că șansele de calificare la turneul final din 2010 sunt foarte mici. Comitetul Executiv al FRF l-a mandatat joi pe directorul general al FRF, *Ionuț Lupescu*, să se ocupe de rezilierea contractului cu selecționerul Victor Pițurcă. Oficialul Federației a declarat că îi va propune lui Pițurcă suma de 250.000 de euro pentru a termina înțelegerea care expira la finalul preliminariilor pentru Campionatul Mondial din 2010.

ar putea face o națională puternică pentru EURO 2012.

„Noul antrenor trebuie să creeze o echipă foarte bună în numai câteva me-

tea contacta. M-aș bucura din tot sufletul ca Hagi să fie ales și să aibă succes. El a fost la Steaua, la națională, unde nu prea a avut succes. Dar la Timi-

Rezultatele etapei trecute

Jula Termal – Újbuda	4-2 (locul 9)
Tiszaelöki VSE – Leta I.	3-2 (12)
Micherechi – Mezőberény	0-0 (9)
Bichș – Bătaia	2-3 (1)
Szabadkigyós – Crâstor	1-1 (5)
Leta II. – Hosszúpályi	0-4 (16)
Bcs.MAV – Chitighaz SE	1-1 (8)
Jula T.II. – Kevermes	4-1 (5)
Nagybánhegyes – Aletea LE	1-0 (11)
Leucușhaz – Nagyszénás	2-3 (7)
Ciorvaș – Tótkomlós	1-3 (7)
Földes – Săcal	9-0 (7)
Mezősas – Pocei	2-0 (10)
Jaca – Apateu	2-1 (9, 12)

Următoarele meciuri de fotbal:

18 aprilie 2009, sâmbătă
ora 16.00: Leta I. – Volán
Pocei Kse – Konyári SE
Săcal SE – Biharkeresztes VSE
Apateu SE – Komádi SE II.
Almosdi HSE – Jaca SE
ora 17.00:
Kondorosi TE – Micherechi
Crâstor SE – Mezőhegyesi SE
Bătaia TK – Szabadkigyósi SE
Chitighaz SE – Ciorvaș SK
Okány SK – Jula T.II.

19 aprilie 2009, duminică
ora 16.00: Hajdúdorog Sz – Leta II.
ora 17.00: FC Dabas – Jula Termal I.
Aletea LE – Pusztaföldvár
Kevermes SE – Leucușhaz
ora 18.00: UTE – Jula Amazon

TVR 1

Luni 20 aprilie

6.00 Sărbătorile lumii: Paștele, Misterul lui Iisus. Documentar 6.55 Desene animate 7.10 Film. Ecuator 8.45 Desene animate. Paștele în Ținutul Iepurașilor 9.20 Desene animate. Fratele urs 10.50 Proms of delight 2009 11.55 Drumul spre Moscova 12.00 Tezaur folcloric. Prima parte 13.00 Telegazeta 13.20 Tezaur folcloric. Partea a doua 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Concert Smiley 17.00 Întâlnire de paști 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 18.30 Sport plus 19.00 Jurnalul TVR 20.10 Muzică și stele 22.15 Film. Arta războiului.

Marti 21 aprilie

6.00 Spectacol de circ internațional 6.50 Desene animate 8.15 Serial. Don Juan îndrăgostit 8.45 Desene animate. Paștele în Ținutul Iepurașilor 9.20 Desene animate. Naslung și printesa 10.50 Printesele lumii 11.05 Serial. Sclava Isaura 11.55 Drumul spre Moscova 12.00 **Concert Goran Bregovic & Wedding Funeral Orchestra (I)** 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Concert Goran Bregovic & Wedding Funeral Orchestra (II) 13.45 Oamenii Deltei 12.00 Teleshopping 14.30 Rom european 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Serial. Sclava Isaura 16.55 Printesele lumii 17.00 Întâlnire de Paști 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 19.00 Jurnalul TVR 20.10 Film. Balada unui suflet revoltat-indianul Mangal Pandey 22.45 Film. Polițist la ananghie.

Concert Goran Bregovic & Wedding Funeral Orchestra

Miercuri 22 aprilie

6.00 Trezirea la apel! 7.00 Telegazeta 8.15 Serial. Don Juan îndrăgostit 9.10 Tezaur folcloric 10.00 Margareta, Doamna României. Reportaj despre jubileul Princișei Margareta 11.00 Serial. Sclava Isaura 12.00 Miezu zilei cu Iuliana Marcu 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Oamenii cu noi 15.00 Conștientizări 16.00 Serial. Sclava Isaura 17.00 Știi sport? 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 19.00 Jurnalul TVR 20.10 Film. Wonder Boys.

Joi 23 aprilie

6.00 Trezirea la apel! 7.00 Jurnalul TVR 8.15 Serial. Don Juan îndrăgostit 9.00 Muzică și stele (R) 11.00 Serial. Sclava Isaura 12.00 Miezu zilei cu Iuliana Marcu 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Serial. Sclava Isaura 17.00 Interes general 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 19.00 Jurnalul TVR 20.10 În spatele ușilor deschise 21.25 Ochiul magic 22.00 Serial. Dr. House.

Vineri 24 aprilie

6.00 Trezirea la apel! 7.00 Jurnalul TVR 8.15 Serial. Don Juan îndrăgostit 9.00 Supermarket de divertisment 11.05 Serial. Sclava Isaura 12.00 Miezu zilei cu Leonard Miron 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Serial. Sclava Isaura 17.00 Europa ne privește 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 19.00 Telegazeta 20.10 O dată-n viață 22.00 Serial. CSI-Crime și investigații.

Sâmbătă 25 aprilie

6.00 Cântecul amintirii... amintirile cântecului 6.30 Semne. 7.00 Start Gală Oamenii Deltei 8.00 Serial. Cu Tippi în jurul lumii 9.00 Desene animate 10.30 Arca lui Noe 12.00 De la Est la Vest 12.55 Formula 1. Calificări Bahrain 15.25 Ne vedem la TVR 16.30 Teleenciclopedia 17.30 Tezaur folcloric 19.00 Telegazeta 20.10 Gala Oamenii Deltei 23.15 Film. Cât îmi dai ca să te împuşc?

Duminică 26 aprilie

6.10 Universul credinței 8.00 Spune-mi ce te doare 9.00 Desene animate 10.00 Echipa verde 10.30 Viața satului 12.00 Agenda politică 13.00 Telegazeta 13.55 Formula 1. Marele Premiu al Bahrainului 16.10 Supermarket de divertisment 17.00 Telegazeta 18.30 Sport plus Formula 1. 19.00 Telegazeta 20.10 Film. Labirintul trecutului 22.10 Garantat 100% 23.35 Serial. Battlestar Galactica.

TVR 2

Luni 20 aprilie

6.00 Petrecere la zi de sărbătoare 7.00 Natură și aventură 7.30 Zestrea românilor 8.00 H...ora prichindeilor 9.00 Zi mare, zi de sărbătoare 10.00 Pescar hoinar 10.30 Devoratorii de modă 11.00 Dance Masters 12.30 Film. Joaca de-a spionii 14.00 Dincolo de hartă 14.30 Bucătăria lui Jamie 15.00 Atlas 15.35 Concert: Sara Brightman 17.00 Serial. Un tată aproape perfect 18.00 Campionii 18.30 Dance Masters 20.00 Serial. Eureka 21.00 Telegazeta 21.30 Film. Lancea destinului 23.10 Film. Fiica lui D'Artagnan.

Marti 21 aprilie

6.00 Desene animate 7.00 Film. Joaca de-a spionii (R) 8.30 Atlas 9.00 Viața lumii 9.30 Jurnalul TVR 10.00 Serial. Colegi de școală 11.00 Viața lumii 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Serial. Dovadă de iubire 12.45 Poate nu știa! 13.00 Teleshopping 13.30 Zestrea românilor 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Altă viață! 16.10 Tonomatul DP2 17.15 Jurnalul Euronews pentru România 17.30 Orașele lumii 18.10 Film. Aventurile lui Sally Lockhart: Blestemul rubinului 19.50 Învăgătorii 20.00 D'ale lui Mitică 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Lancea destinului.

Miercuri 22 aprilie

6.00 Desene animate 7.00 Film. Aventurile lui Sally Lockhart: Blestemul rubinului 9.00 Deschiderea ediției 9.30 Telegazeta 10.00 Serial. Colegi de școală 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Serial. Dovadă de iubire 13.30 Zestrea românilor (R) 14.00 Împreună în Europa 15.05 Serial. Altă viață! 15.15 Altă Viață! 16.10 Tonomatul DP2 17.15 Jurnalul Euronews pentru România 17.30 Orașele lumii 18.10 Film. Misterul Stelei Polare 20.00 Bugetul meu 20.30 Lumea de aproape 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Lancea destinului.

Joi 23 aprilie

6.00 Desene animate 7.00 Film. Misterul Stelei Polare 9.00 Revista presei 9.30 Jurnal TVR 10.00 Serial. Colegi de școală 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Serial. Dovadă de iubire 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Altă viață! 16.10 Tonomatul DP2 18.10 Film. Cronicile din Huadu 20.00 Dincolo de hartă 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Paradisul din bucătărie.

Vineri 24 aprilie

6.00 Desene animate 7.00 Film. Cronicile din Huadu (R) 9.30 Jurnalul TVR 10.00 Serial. Colegi de școală 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Serial. Dovadă de iubire 13.30 Utopia 13.45 Polo 15.05 Serial. Altă viață! 16.10 Tonomatul DP2 18.10 Atenție, se cântă! 19.30 Pescar hoinar 20.00 Bucătăria lui Jamie 20.30 Operațiuni speciale 21.00 Ora de știri 22.30 Film. Focul minții.

Sâmbătă 25 aprilie

6.00 Accidente (R) 6.30 Utopia (R) 7.00 Doi care doinesc 8.00 ABC... De ce? 9.00 Atenție... copii 10.00 Rugby 12.00 Un zămbet pe... 4 roți! 12.15 Atenție, se cântă! 15.00 Între cer și pământ 17.00 Serial. Profesoara detectiv 18.00 Viața lumii 19.30 Serial. Povești din Paris 20.00 Film. În fața juraților 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Malena.

Duminică 26 aprilie

6.00 Arena leilor (R) 7.00 Natură și aventură **7.30 Zestrea românilor (R)** 8.00 H...ora prichindeilor 9.00 Ferma 10.30 Pescar hoinar (R) 11.00 Liderii de mâine 12.05 Film. Anne de la Green Gables: Un nou început 15.00 Bucătăria lui Jamie 17.00 Ultima prescură 18.30 Videoterapia 19.30 Serial. Povești din Paris 20.00 Serial. Eureka 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Noaptea dinaintea examenului.

Zestrea românilor. Obicei de Paște în Ținutul Mureșului

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

20 APRILIE, LUNI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

21 APRILIE, MARȚI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Istorie, politică, societate – de vorbă cu prof. dr. Peter Weber 17.40: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

22 APRILIE, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Sport – rubrica lui Adam Bauer 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

23 APRILIE, JOI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30 Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

24 APRILIE, VINERI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Magazinul Vârșnicilor 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

25 APRILIE, SÂMBĂTĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Pe unde Europei 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

26 APRILIE, DUMINICĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Emisiune religioasă baptistă 16.50 Sinteza știrilor săptămânii 17.00: Retrospectiva săptămânii (spiciuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.30: Magazinul Vârșnicilor (reluare) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16:00-18:00, pe unde medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

www.radio.hu

Ecranul nostru

22 aprilie 2009 (mtv ora 14.05)
Reluare: 24 aprilie 2009 (m2 ora 10.40)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Programul românesc televizat va prezenta un montaj din Slujba de Înviere oficiată în Catedrala „Sf. Nicolae” din Iula. În a doua parte a programului veți putea urmări secvențe de la Învierea de la Bătănia. În parohia ortodoxă română din orașul bichișean a crescut simțitor numărul credincioșilor care vizitează biserica.
Realizator: Tiberiu Boca

CONSULATUL GENERAL AL ROMÂNIEI, IULA

Program de lucru cu publicul

Luni-Vineri:
8.30–14.30

Sâmbătă-duminică:
închis

Adresa:
Iula 5700
str. Munkácsy nr. 12/b

Telefon: 66/465-130
Fax: 66/465-142
Mobil: 30/635-7181

www.gyula.mae.ro

Birou de avocat

Adresa:
5700 Gyula, Béke sgt. 50.

Tel/Fax:
(+36-66)-639-748
Mobil:
+36-30-833-1662

E-mail:
avocat.ruzsa@hotmail.hu

Specializare:
Drept Penal
Dreptul Muncii
Drept Civil

dr. Gheorghe Ruja
avocat

UMOR

DEX
online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

ECRANUL NOSTRU
pe Internet:
www.mtv.hu

